

à la bárdos

XXIII. ÉVF. 2011. ÉV

www.big.sulinet.hu

A TATABÁNYAI BÁRDOS LÁSZLÓ
GIMNÁZIUM ELMÉNYMAGAZINJA, MEGJELENIK ÉVEN-
TE ÖTSZÖR

MAJÁLIS

TUDÁSISZPONTBAN
A CSILLAG Születés

8
A változás viharában

11
Húsz év az életért

16
Búcsúzó végzősök

3
Kampány-reform vagy reform-kampány.

4
Bolondballagás

Nem voltunk angyalok

Szárnyatlan angyalok, hogy juttok a mennybe?

Nagy hírek a kisvilágból

Megemlékezés március 15-ére

A forradalom és szabadságharc eseményeihez méltó megemlékezést tartott iskolánk március 10-én. A tornateremben gyűlt össze az iskola tanulói, tanárai, hogy felidézzék a történelmi eseményeket. A 11. c osztály készítette a műsort osztályfőnökük, Pirityi Mária tanárnő irányításával és történelemtanáruk, Nagy Gabriella tanárnő segítségével. Műsoruk korabeli levélrészletekre, versekre, dalokra épült, ezt egészítették ki a már szinte kötelezővé váló power point vetítések, illetve képes-zenés betétek. A szövegek és a vetítés segítségével most az erdélyi hadjárat eseményeit és helyszíneit ismerhettük meg. A műsor végén népdal hangzott el az osztály többször méltán dicsért énekeseinek előadásában.

VÁROSI RANGGAL

Tatabánya hagyományaihoz híven idén is koszorúzási ünnepséggel emlékezett meg az 1848/49-es forradalom és szabadságharc hős katonáira. Március 15-én délután három órákor iskolánk tanulói is részt vettek a Bánhidai szoborkertben tartott műsoron. Tizenöt perces összeállításukban Petőfi szabadságról vallott gondolatai mellett két megzenésített Petőfi-vers hangzott el, egyik az ismert Tolcsvay-feldolgozása volt a Nemzeti dalnak, a másik viszont tanulóink saját kompozíciója az 1848 című vershez. A Petőfi-szövegeket Kanyok Imre olvasta, a dalok előadásában Taksz Lilla, Krajczár Dániel, Újvári Bálint és Varga Péter vett részt (volt tanítványunkon, Lillán kívül a fellépők mindannyian a 11. a osztály tanulói voltak). A műsort Dobrova Zita tanárnő szervezte.

fordulóra, amely egyben a döntőt is jelentette, hat csapatot hívtunk meg. A feladatok között volt totó, zenefelismerés, topográfia, városfelismerés és idegen nyelvű feladat is. A döntő lebonyolításához laptopot és projektort is igénybe vettünk. A verseny kellemes, oldott légkörben zajlott. A diákok a feladatok megoldásával alapos felkészültségükről tettek tanúbizonyságot. A vetélkedőt végül a kilencedikesek csapata nyerte meg (említésre méltó, hogy az első forduló legkiemelkedőbb teljesítményét is ez a csapat nyújtotta).

SEFFER TÍMEA

A csoportoknak tizenhárom állomást kellett teljesíteniük. Nemcsak elméleti feladatokat kellett megoldaniuk a csapatoknak, hanem a tanultakat a gyakorlatban is tudniuk kellett alkalmazni.

Az első állomáson a tűzoltóság történetével kapcsolatos feladatlapot töltöttek ki a csoport tagjai, ezután a szelektív hulladékgyűjtésről tanultakat teszt és gyakorlati feladat formájában kérték számon tőlük. A harmadik állomáson a résztvevők állóképességét mérték fel guggoló járással és a puttonyfecskendővel való célba lövéssel. Majd újból egy gyakorlati feladattal folytatódott a verseny, egy buzgárt kellett feltölteniük a csapattagoknak homokzsákokkal (a buzgár a töltésre ható egyoldalú víznyomás hatására a töltés mögött, a mentett oldalon alulról feltörő vízfolyás). Ezek után elsősegélynyújtás következett, a gyakorlati feladat magába foglalta az újraélesztést, a sérülések ellátását (kötések, stabil oldalfekvés) és az áldozat kimentését szennyezett területről.

JOBBRA, FELÜL: A TÖRTÉNELEMTANÁROK (KÉPÜNKÖN NAGY GABRIELLA) KÜLÖNÓRÁKAT TARTOTTAK A HOLOKAUSZT-KÉPSOROZATNÁL

A 11. C MŰSORÁBAN FELLÉPŐ NÉPDALKÓRUS

A soha többé jegyében Iskolánk április 18-án, reggel emlékezett meg a holokauszt áldozatairól. A megemlékezés a megdöbbentés erejével, a kegyetlenségek leplezetlen feltárásával hatott. Seffer Tímea tanárnő történelmi dokumentumok alapján készült összeállítását az első órában hallgathattuk meg az iskolarádióban. Az aulában ekkor már látható volt egy képsorozat, mely a haláltáborok borzalmait mutatatta be. A kiállítás színvonalának köszönhetően nemcsak a megemlékezés része volt, hanem

alkalmat adott arra is, hogy a nap folyamán renghagyó történelemórákon dolgozzák fel a diákok ezt a témát. Lapunk aktuális számában foglalkozunk még a holokauszttal, Hajjas Csaba egy dachau túlélővel készített újságunk számára riportot. ►►5-6

Rajtunk is múlhat...

2011. március 17-én Eperjesi László, a Tatabányai Polgárvédelmi Kirendeltség tagja különóra keretében tartott eligazítást a Bárdos László Gimnázium azon tanulóinak, akik aztán részt vettek az április 7-én megrendezett katasztrófavédelmi vetélkedőn.

alkalmat adott arra is, hogy a nap folyamán renghagyó történelemórákon dolgozzák fel a diákok ezt a témát. Lapunk aktuális számában foglalkozunk még a holokauszttal, Hajjas Csaba egy dachau túlélővel készített újságunk számára riportot. ►►5-6

A következő állomáson a résztvevők tájékozódását mérték fel térképek és iránytű segítségével. A csapatoknak vaktérképen kellett bejelölniük országunk megyéit és megyeszékhelyeit, majd analóg órával kellett meghatározniuk az északi irányt. Izzalmas feladat volt az is, hogy előre megrendezett balesetekkel tesztelték a diákok helyzetfelismerését. Megvizsgálták, hogy hogyan alkalmazkodnak a versenyzők a valós balesetekhez, és tudják-e, hogy mi a teendő ilyenkor. Például tudják-e, hogyan kell mentőt hívni, milyen adatokat szükséges megadni a mentősöknek, és megy-e nekik a veszélyes anyagot jelző táblák felismerése.

Ezt követően jött az úgynevezett „polgárvédelmi gyakorlat”, amiben a csapatok mocsárjárásban és a menekülőcsomaghoz szüksé-

FOTÓ: IZING DORINA

À LA BÁRDOS ➤ A Bárdos László Gimnázium élménymagazinja. Megjelenik ötször egy tanévben. XXIII. évfolyam, 2011. májális hava. Lapszerkesztők: Altmann Vivien, Bányai Cseperke, Kollár Alexandra és Madarász Anna. Munkatársak: Bártfai Csilla, Kozma Vivien, Skrinár Alexandra. Felelős szerkesztő: Dobrova Zita. Technikai szerkesztő: Nagy Tamás. Olvasószerkesztő: Sipos Etelka. Felelős kiadó: Pleier Tamás igazgató. A lap címe: Bárdos László Gimnázium. 2800 Tatabánya, Gál István-ltp. 701. Tel.: 34/311-749 E-mail: zekany@chello.hu, dzit@vipmail.hu A korrekt tájékoztatás érdekében a cikkek akkor is megjelennek, ha tartalmukkal a szerkesztőség nem feltétlenül ért egyet. A címlapon Nagy Tamás felvétele a zöldnap záróénekéről

„Magyarország és az Európai Unió”

2011 márciusában a Bárdos László Gimnáziumban a TÁMOP 3.1.4 pályázat keretén belül kétfordulós vetélkedőt rendeztünk „Magyarország és az Európai Unió” címmel. A vetélkedőt háromfős csapatok számára hirdettük meg a 7-13. évfolyamon. Az első fordulóban egy feladatsort kellett a pályázóknak kitölteni. A feladatok az Unió földrajzára, történetére, a 2010-es EU-évrre, a magyarországi világörökségre vonatkoztak. 15 csapat adta le a pályázatát a megadott határidőre, érdekes módon főleg 7-8. osztályosok. A második

HÍRÖSSZEFOGLALÓ

Kilencedik alkalommal rendezte meg a Tatabányai Polgárvédelmi Kirendeltség Alsógallán a helyi katasztrófavédelmi vetélkedőt. A versenyt Schmidt Csaba, Tatabánya polgármestere nyitotta meg. A rendezvényen Czomba Péter tűzoltó alezredes megyei katasztrófavédelmi igazgató és Janics Csaba tűzoltóezredes, tatabányai tűzoltóparancsnok is részt vett. A vetélkedő lebonyolításában a Vöröskereszt mellett a tatabányai tűzoltóság és a rendőrkapitányság is segédkezett. A résztvevők a környéken működő szervezetek támogatása révén értékes ajándékokkal lettek gazdagabbak. Iskolánk 4. számú csapata a Tatai Református Gimnázium és a Bláthy csapata mögött a 3. helyet szerezte meg. A csapat tagjai: Arnóczky Zsófia, Baracza Tamás, Berta Petra, Csonka Gergely, Fejes Péter. Felkészítő tanárok: Medve Andrásné Papp Valéria, Seffer Tímea. A Bárdos László Gimnázium további három csapata a kilenc induló csoport közül a hetedik, az ötödik és a negyedik helyet szerezte meg.

A Tatabányai Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály Városi Baleset-megelőzési Bizottság különdíját a legjobb kerékpáros KRESZ-tesztet kitöltők vehették át, köztük is volt bárdosos: Orlovits Péter (11. d).

ges felszerelések kiválogatásában, cipelésében versenyeztek. A feladatok változatosak voltak: többek között különféle szírejelzéseket kellett a versenyzőknek felismerniük, puzzle-t kirakniuk és a kúszófolyóson sisakban áthaladniuk. Az utolsó próba pedig a rendőrség által szervezett KRESZ-teszt volt.

A diákok felkészítése egészen április elejéig tartott, a négy tizedikes és az egy kilencedikesekből álló csapat hetente több napon keresztül gyakorolt a versenyre felkészítő tanárok segítségével, hogy végül ezen a rendkívül izgalmas versenyen megállja a helyét.

ANTALÓCZY ZS.

Képközlés: felkészülés balesetek kezelésére

Kampányreform vagy reform-kampány?

Interjú Kiss Attila tanár úrral

Az idei tanév sok szempontból fordulópont az iskola eddigi életében, ugyanis idén két királyválasztást tartunk. Már az őszi kampány sem a megszokott szabályok szerint zajlott, amiről sok volt az ellentmondásos vélemény. Az idei második kampányhullámot a tizenegyedikesek fogják szervezni. A rájuk váró feladatról beszélgettem Kiss Attila tanár úrral.

☛ **Tanár úr! Miért változtattak a hagyományos kampányprogramon? Gondolok itt a plakátozásra, az évfolyamcserére, a szigorúbb játékszabályokra...**

– A változtatások során alapvetően takarékosági szempontok vezéreltek bennünket. Indokolatlannak tartottuk az ételek és italok megvásárlására irányuló mértéktelen költségeket. Ugyanakkor fontosnak tartjuk azt is, hogy a végzős évfolyamokon a kampány hetében is végezzenek érdemi munkát a pedagógusok. Az időpont megváltoztatásának oka mindenekelőtt az volt, hogy az őszi időszakban gyakrabban tapasztalható rossz időjárás hátrányosan befolyásolhatta a bevonuló osztályok programjait, és így akár a végeredményt is. A szigorúbb szabályozás úgyszintén takarékosági és ésszerűségi okokra vezethető vissza. Példaként említhetném a plakátok mennyiségének korlátozását, a pólok eladási árának maximalizálását és egyéb – az ésszerű költségre ösztönző – szabályokat.

MENZACSODÁK

A 2010/2011-es tanévben egy sor újdonságot tapasztalhattunk a Bárdosban, és ez alól a menza sem volt kivétel. Menzásoként néha én is eldicsekedtem, hogy milyen finomat ettem. Ilyenkor eleinte meglepődést láttam az arcokon, de azóta a hír bejárta az iskolát, és a nem menzások csak sóvárgó tekintettel veszik tudomásul, hogy aznap miből maradtak ki.

Az újítások közé tartoznak a krémlevesek (pl.: brokkoli krémleves), amelyek nemcsak finomak,

☛ **Lesz lehetősége a következő évfolyamnak arra, hogy a „szigorításokat” kicsit meglazítsák? (Például: a tanárok felkérése, hogy szerepeljenek a nagyműsorban.)**

– Az őszi kampány során megalkotott „kampányetikett” megváltoztatására természetesen van lehetőség. Március első hetében az érintett osztályok képviselőinek meghallgatását követően

az új kampányra?

– Legfontosabb jó tanács: a diákoknak nem szabad

„KÖVETKEZETESEN ÉRVÉNYESÍTJÜK A »MINDENT SZABAD, AMI NEM TILOS!« ALAPELVÉT...”

FOTÓ: NAGY TAMÁS

máris módosítottuk a „kampányetikett”. A gimnázium vezetése nem zárkózik el a további módosításoktól sem. Bár a szabályok véglegesítése még folyamatban van, továbbra is mindent engedélyezünk – ami nem tilos.

☛ **Mit tanácsol a kampányra készülő osztályoknak? Hogyan lehet vagy érdemes felkészülni**

de egészségesek is. A „másodikok” sorában, sokak öröme, megjelent a pizza és a gyros is. A krémlevesek és a gyros eddig mindig csütörtökön került étlapra, így ezt a napot reményekkel telve várjuk. Természetesen a desszert sem maradt el a többiek mögött. Mostanában gyakran kapunk különféle ízesítésű palacsintákat, sütitet és buktákat. Szerintem a menza eddig is tö-

elfelejteniük, hogy játékról van szó csupán, amelynek azonban – mint minden játéknak – vannak mindenkire vonatkozó szabályai, melyeket betartva a kampányban részt vevő diákok felelhetetlen élményeket szerezhetnek egymásnak és tanáraiknak egyaránt.

☛ **Tanár úr, köszönöm szépen az interjút!**

– Nagyon szívesen. Kíváncsian várjuk, hogy mivel rukkoltok elő.

MADARÁSZ ANNA

kéletesen ellátta feladatát, de most még jobb lett. Emellett előnyére szolgál, hogy ezeket az újításokat olcsón kóstolhatjuk meg. Aki nem hisz a bárdosos menzacsodákban, járjon utána!

TÓTH TÍMEA

FOTÓ: KOLLY

Az utolsó nagy közös buli: a bolond- ballagás

Pénteken, április 29-én tartottuk meg a zöldnapot. A végzős osztályok, mint eddig is, beöltöztek valakinek. A jelmezek sokfélék és ötletesek voltak, a negyedik és az ötödik órában járták végig a termeket, mindenhol énekeltek, és a ballagás előtt most még vidáman búcsúztak. – FIERPASZ KITTI beszámolója

NAGY TAMÁS FELVÉTELEI

Majd a hatodik órában a tizenegyedikesek megkezdtek a végzős osztályok paródiáját, persze az évfolyamhoz méltó egyedi módon. Most nem a szokásos ötletet vették elő, nem magát az iskolai életet tették a középpontba (például egy felelést vagy kését), hanem egy tévés tehetségkutató műsort vettek alapul: „A tudásközpontban csillag születik”. Először a bekonferálás volt, később pedig a „zsűrit” mutatták be. Az összes végzős osztályfőnöknek megfogták egy-egy tulajdonságát, és azt is betették a jelmezek mögé. Mellettük Pleier Tamás igazgató urat (Mányi-Szabó Attila, 11. b) és Nagy Tamás igazgatóhelyettest (Kanyok Imre, 11. a) is felkonferálták, a feltűnő hasonlóságtól rögtön mindenkinek megjött a jókedve. Ezt csak tovább fokozta az, hogy a produkciók mulatságosak voltak, és nem csak a 12–13. osztályosoknak szóltak. Sokat lehetett rajta nevetni, és szintén újdonság, hogy minden érthető volt. Sőt, bár az egészet az aulában tartották, a kis előtér-

ben, mégis egészen jól lehetett látni (nemcsak azoknak a főként kisgimnazistáknak, akik még a lépcsőfordulóba is beültek mind a két oldalon), mert az eseményeket az iskolatévéken is követni lehetett. Molnár Viktor és Nagy Szilárd (11. a) kameraképei mindig az egyik szereplőt vagy az egy oldalra csoportosult fellépőket mutatták.

Az előadásban a tetőpontot – a végzős diákok önmagukra ismerése mellett – a tanárok megjelenése jelentette, amikor is mindenki tudta, hogy a kis jelenetek mennyire valóságosak. Leginkább Botond Zoltánné tanárnője sikerült a legjobban (Götz Eszter, 12. c), a függvényekkel ő vezetett. De a másik tetőpontot természetesen a dalfeldolgozás, a Fluor Tomi repper Mizu című dala jelentette. Szenkovics Szabolcs (11. a) és Árvai Máté (11. d) jó dalválasztásával együtt járt a taps, a vastaps, azaz a fergeteges hangulat is.

A zárás idén is a végzősök közös éneklése volt, a négy osztály átvette a színpadot. Sokan meghatódtak, elsírták magukat. Így csalt könnyeket hol a nevetés, hol a nosztalgia belőlünk, nézőkből az idej bolondballagáson. ●

LEGFONTOSABB VERSENYEREDMÉNYEINK

Az OKTV országos döntőiben tanulónk az alábbi eredményeket érték el:

✓ Informatika tantárgyból programozói kategóriában 15., alkalmazói kategóriában 18. lett Miglász Dániel – felkészítő tanára: Nagy Kálmán, filozófiából a 24. helyezést érte el Bártfai Csilla – felkészítő tanára: Váróri Tímea.

✓ A LOGO számítástechnikai verseny döntőjében a III. kategóriában 19. helyezett lett Vankó Dániel (7. a) – felkészítő tanára: Kovácsné Németh Sarolta, a IV. kategóriában 7. Kiss Bálint (10. a) – felkészítő tanára: Németh Ildikó. A nemzetközi Kenguru matematikaversenyen országos 12. helyezést ért el két tanulónk is: Major-Eisler Botond – felkészítő tanára: Csermák Júlia és Wiszt Attila – felkészítő tanára: Körtvélyfáy Attila.

✓ A spanyol nyelvű vers- és prózamonddó versenyen Bartha Csenge az országos harmadik helyet szerezte meg. Felkészítő tanára Varga Mária volt.

SPORTEREDMÉNYEK

✓ Hoffer József testnevelő tanár két tanítványa, Fekete Sára (7. a) és Tóth Viktória (12. c) kimagaslóan szerepelt a Diákolimpián, amelynek mezei futás országos döntőjét április 13-án Gödöllőn rendezték meg. Sára a hatodik, Viki a negyedik helyen végzett.

✓ Lány röplabdacsapatunk bejutott a dunajvárosi országos döntőbe, ahol nagy küzdelemben a negyedik helyezést érte el. Szakvezetőjük: Varga Petra tanárnő. ►►8 ELISMERÉSEK A BALLAGÁSON

✓ A legeredményesebb tanuló díjban részesült: Miglász Dániel (12. a), az évfolyam tanulója: Gulyás Viktor Norbert (13. c), az évfolyam sportolója: Terdik Tamara (12. d). Kiemelkedő versenyeredményeikért jutalmat kapott Molnár Anett (12. a) és Bártfai Csilla (12. d). Kitűnő tanulmányi eredményéért vehetett át jutalmat Ronyecz Judit és Bencsik Eszter a 12. b osztályból, jeles tanulmányi eredményéért Kató Zoltán (12. a), Fazekas Gabriella, Hoffmann Kamilla és Hummel Kristóf (12. b), Csikos Vivien, Magyar Márk (13. c) és Kapás Lili (12. d). Kiemelkedő iskolai szintű közösségi munkájáért kapott jutalmat Altmann Vivien, Bányai Cseperke (12. a), Hajas Csaba (13. c) és Barabás Júlia (12. b).

Az évfolyam közös sikere, hogy tanulói angol, német és spanyol nyelvekből összesen 49 közép- és 2 felső fokú nyelvvizsgával rendelkeznek. Az iskolát több éven keresztül támogató szülők közül köszönet illeti Mak-sai Ágnest, Magyar Pétert (12. a), Fodorné Schwáb Évát, Gyarmathy Ildikót, Horváthné Schandl Erikát, Barabás Pétert, Lisztes Csabát (12. b), Vargáné Szakál Anikót, Balázs Évát (13. c), illetve Korán Imrét, Korinek Gergelyt és Szabó Imrénét (12. d). Ünnepegyünkrol bővebben a ►►16. oldalon tudósítunk.

Ismerkedés a Collegiummal

Tudásszerző táborozás Egerben

Ahogy újságunk előző számából kiderült, iskolánkból többen is felvételt nyertek a Mathias Corvinus Collegium Középiskolás Programjára (MCC KP). Az e félév első közösségi programján, a téli táborban viszont csak egyedül képviseltem ezt a lelkes diáksapatot. Egy volt diaktársunk, Havasi Gergő is jelen volt, de ő már mint a Collegium Junior Programjában részt vevő egyetemista. A táborozás egy fakultatív program a tanulás mellett, amikor a program tagjai megismerhetik egymást, és egy hosszú hétvégén keresztül szórakozhatnak együtt. – SÓSTAI HAJNALKA írása

Vonatunk péntek délben érkezett meg a hó borította Eger városbába. Egy ottani kolégiumban szálltunk meg, melynek egy egész folyosóját elfoglalta a huszonöt fős társaságunk (halkan megjegyezném, hogy a programban több mint négyszáz ember vesz részt). A napot ismerkedős játékokkal kezdtük. A sok név megtanulásának megkönnyítése érdekében az első játékunk az ún. alliteráló nevek elnevezésű volt. A későbbiekben ez jelentett hátrányt, mikor már otthon a facebookon kerestünk utána új barátainknak, mert bármennyire is érdekes, a kereső nem ad ki találatot, ha egy bizonyos Pálinkás Pétert vagy Ábécétulajdonos Ágnest keresek...

Majd az ezt követő játékok is hozzájárultak a jó hangulat és a barátságok kialakulásához. Vacsora után kirándulást szerveztek nekünk a Szépasszony-völgybe. Sajnos az időjárás nem állt a mi oldalunkon, mert a nagy hóesés mellett a mínuszokkal is harcolnunk kellett. Ezt a napunkat egy hajnalig tartó kártyapartival zártuk.

Szombat délelőtt egy ELTE-ről jött előadó, Veszelszki Ágnes személyével bővült kis társaságunk. Baráti hangulatban meghallgattuk (és kiegészítettük) előadását, melynek témája a „digilektus” (az internetes emotikonok és szóhasználat) és ebből eredően a facebook volt. Ebéd után a kis csapatunk két még kisebb egységre lett osztva, és különböző témákat vesézték ki, majd kerestek megoldást az esetlegesen felmerülő problémákra. A délután folyamán meglátogattuk a város fő nevezetességeit is egy séta keretében.

Majd este egy sikeresnek ugyan nem mondható, mégis szórakoztató palacsintasütést szerveztünk. Sajnos megfelelő eszközök (és szaktudás) hiányában, egy kiló liszt felhasználása és két óra sütés után is csak hét olyan palacsinta született, amely evésre is alkalmasnak tűnt. De hát nem vendéglátást akarunk tanulni... Hogy senki se maradjon ki az évés élményéből, ezen a hét mesterművön testvériesen megosztottunk – mind a huszonöten. A napot másnap hajnalig tartó beszélgetéssel zártuk, majd sokunk esetében 2-3 órás alvás után kilenckor elbúcsúztunk egymástól, és a mielőbbi viszontlátás reményében elindultunk hazafelé.

Szerencsénkre nem kell sokat várni arra, hogy újra találkozhassunk. Az első vizsgánk után újra összegyűlünk. A félévben még négy alkalommal fogunk találkozni, de már a Collegi-

A SZERZŐ FELVÉTELE

umban. Pénteken egy buli során megünnepeljük a viszontlátást, majd a Collegiumban való kempingezés után másnap részt veszünk különböző személyiségfejlesztő tréningeken, valamint érdekes előadásokat hallgathatunk meg.

Az előző félév egyik ilyen szombati előadásának témája a humor volt, a diákok meghallgathatták Benk Dénes előadását, és beszélgethettek vele a témáról. Valamint ugyanezen a napon megismerkedhettek az egyik híres magyar playbacksínház tagjaival, majd maguk is bekapcsolódhattak az előadásba.

Én személy szerint teljesen beleszerettem a programba, és csak ajánlani tudom mindenkinek, aki érdeklődik a képzésen kínált témakörök iránt, szeretne hasonló érdeklődésű emberekkel megismerkedni, és a rengeteg tanulnivalótól sem riad vissza. A sok tanulás persze csak a mi érdekünket szolgálja, a közösen eltöltött idő pedig remek szórakozásnak bizonyul.

Jelentkezni sajnos már csak a jövő tanévben induló őszi félévre lehet, de a programok szervezői a szombati előadásokra szeretettel várnak minden érdeklődőt.

Egy ember, aki megjárta Dachaut

„Nagyüzemben irtották ott az embereket”

Beszélgetés a sok borzalmat átélt Keresztesi Istvánnal

NEMRÉGIBEN tettem látogatást a holokauszt Komárom-Esztergom megyében élő utolsó szemtanújánál, aki Dachauban volt fogoly. Keresztesi István 1922 decemberében született Bicskén. A most nyolcvannyolc éves

Keresztesi Pista bácsi élete legsötétebb nyolc hónapijáról mesélt: a dachau-i táborról és az ott történekről. Az idős bácsi kitűnő egészségnek örvend, de a tábor borzalmainak emlékei még hatvanhat év távlatában is élénken élnek benne.

Az alábbi írás az ő szóbeli beszámolója alapján készült.

A második világháború 1944 karácsonyán érte el Tatabányát. Ekkor nyomultak be az oroszok a térségbe, és kezdték meg a „felszabadítást”. Ekkor a térség lakossága többnyire a mészteplői bunkerba menekült. Keresztesi István, amikor az orosz katonák elérték Tatabányát, szocialista érzelmei miatt önként vállalt kovács állást a Vörös Hadseregben. Mivel ekkor a térség hadművelleti terület volt, nem sétálgathattak bárki az utcákon megfelelő okiratok és engedélyek nélkül. Pista bácsi számára – munkája fontosságából adódóan – a Vörös Hadsereg kiállított egy okmányt, amely engedélyezte a szabad kijárást számára. A későbbiekben, amikor a német alakulatok megkezdtek az ellentámadást, a munkája és az írásos engedélye lett a veszte, hiszen árulónak számított a németek szemében. Ezért a zsidókkal és más foglyokkal együtt Dachaubá vitték. Bár ez a kifejezés nem elég pontos, ugyanis Tatabányától Szlovákián és Ausztrián át gyalog meneteltették őket Dachauig. A gyalogoltatásnak legfőbb célja a szelektálás volt. Tipikus német módszer volt ez a gyenge foglyok kiválasztására. Voltak, akik a hosszú út alatt megkísérelték a szökést, de azokat többnyire a sor végén álló német katonák rendre agyonlőtték.

A KÉP FORRÁSA: INTERNET

A SZERZŐ FELVÉTELE

Pista bácsi fejében is megfordult a szökés gondolata, de jobbnak látta, ha nem teszi. Végül megérkezett Dachauba a többi fogollyal együtt – már aki túlélte az odavezető utat –, és ott barakkokba sorolták őket. Keresztesi István a 6.050.637-es számú fogolyként lépte át a legnépesebb német koncentrációs tábor barakkjainak ajtaját. Egy barakkban először százán, majd egy másik csoport érkezése után kétszázán is lehetnek, szóval zsúfolásig telítették meg a német katonák a barakkokat. A barakkok létszáma viszont gyorsan csökkent. Azokat a foglyokat, akik már nem tudtak tovább dolgozni, elvitték a gázkamrába. A gázkamrában lezajlottak után három napig szellőztettek, majd a többi fogolyt a holttesteket a krematóriumba vitették.

Mire Keresztesi István a táborba ért, szerencsére a világháború végjátéka zajlott, a német katonák mindinkább vonultak vissza, az amerikai és a szovjet légiő pedig egyre jobban bombázta a Harmadik Birodalmat. A sorozatos légitámadások miatt a német úthálózat, illetve vasúthálózat egyre több kárt szenvedett, és ezeket a károkat Dachau térségében a tábor foglyaival igyekeztek helyrehozni. Egy-egy ilyen alkalommal néhány német őt ötven-hatvan fogollyal ment ki a táborból. Az egyik ilyen helyreállítási munkát során Pista bácsi és néhány barátja rátámadt az őket őrző németekre, és megfojtották vagy agyonütötték őket a munkaeszközökkel. „Kérem szépen! Nem volt más választás! Vagy én pusztulok el, vagy ő. És én még hál' Istennek itt vagyok!” – emlékezett vissza az egykori fogoly. Ezután szökésben voltak.

Egyenlő pályák, egyenlő esélyek?

A Bizz vakon! elnevezésű programban részt vevő bárdosos osztályok fakultatív kiránduláson vehettek részt március első péntekén. A bátor érdeklődők a budapesti Ability Park játékaival keresztesül ismerkedhettek meg a fogyatékos lét sajátosságaival.

Madarász Anna (12. c) szervezésében, Reiner Zsoltné tanárnő kíséretében tíz diákkal március 4-én ellátogattunk Budapestre, az Ability Parkba. Ez az interaktív élménypark a fogyatékos emberek élethelyzeteit szórakoztató és játékos formában mutatja be az érdeklődőknek. A park segíti a fogyatékkal élő személyek be-

szökésük közben április 29-én az amerikai 42. és 45. gyalogos hadosztály bevonult a táborba. Csak néhány ottmaradt SS-katona állt ellen, az SS-őrök többsége már az amerikaiak érkezése előtt elhagyta a tábor. A dachaui tábor volt az utolsó előtti koncentrációs tábor, amit felszabadítottak. Még 32335 ember élt ott akkoriban. Ezen a napon az amerikaiak lelőtték Buechner hadnagy jelentése szerint 560 SS-hadifoglyot, beleértve a kórházban talált sebesülte-

ket is. A kivégzettek közül 40-en tartoztak a koncentrációs tábor személyzetéhez, a többiek Waffen-SS katonák voltak, közöttük magyarok is. Ez a gyilkosság dachaui mészárlásként ismert.

Mivel Keresztesi Pista bácsinak és társainak nem volt semmilyen igazoló okmánya, az amerikaiak elfogták, és visszaszállították őket Dachauba. Az amerikai felszabadulást követően a foglyok ugyan még változatlanul Dachauban éltek, de már lényegesen jobb ellátás mellett. Az amerikai katonák engedélyezték az újságok megjelenését is, ekkor vállalta magára Pista bácsi és néhány barátja a Híradó című magyar újság szerkesztését, melynek lapjain értesítették a táborlakókat a legfontosabb hírekről, de a borzalmaktól való megszabadulás hangulatában keresztretjévényekkel, dalokkal és különféle történetekkel tették színesebbé a napilapjukat. Újságjuk hírei egy kis reménysugarat keltenek a táborlakókban, erőt adott nekik az a tudat, hogy hamarosan hazatérhetnek fogságukból.

Keresztesi István a dachaui táborból 1946 húsvétjára ért haza sorstársaival együtt. A történetek, habár 66 évvel ezelőtt estek meg, a mai napig könnyeket csalnak a szemébe. A tábor rémségei, a mindennapos kétség, hogy vajon megérik-e a holnapot, olyan sebeket ejtettek az ottani foglyok szívében, hogy azt még ezer év sem lenne képes begyógyítani. A mai nemzedéké az a felelősség, hogy tanuljunk az emberiség történelmének borzalmaiból, és ne engedjük meg, hogy mindez még egyszer bekövetkezzen.

HAJAS CSABA

illeszkedését és elfogadását azzal, hogy látás-, hallás- és mozgássérült, autista, illetve értelmi fogyatékos emberekkel játszhatnak a látogatók. A kis csapatunkat két csoportra osztották, így látogattuk sorra a különböző játékokat. Tóth Gergő, aki hallássérült, megtanította nekünk a főbb színek kézjeleit, majd kérdezhettünk tőle a mindennapjairól és a jelnyelvről. Gergő mindenre nyitottan és készségesen válaszolt – persze írásban. A következő megállóban egy képregény és pár utasítás alapján egy vaksötét szobában a hallásunkra és tapintásunkra hagyatkozva ruhákat kellett a helyére pakolnunk, tárgyakat megkeresnünk. A játék a Sötét ügyek címet viseli, és a vakok élethelyzetét hivatott röviden bemutatni. Ezek után foglalkozhattunk egy kicsit a Braille-írással, majd a szaglószerünket tehetjük próbára. Kicsit később találkozhattunk Kollár Zoltánnal, azaz Zozóval. Azt hiszem, sokak számára ez volt a legmeghatározóbb élmény

Emberi történetek

Bárdosos önkéntesek jártak a Cseri úti idősek otthonában

Fadilné Eizen Erika tanárnő a Cseri úti idősek szociális otthonában szervezett egy kötetlen ismerkedési délutánt április 29-én délután. Az esemény lebonyolításában egy kis önkéntes csoport is segített. Még a szeszélyes időjárás sem tudta megakadályozni az akció megvalósítását – bár az eredeti terv sok pontjában módosult. – MADARÁSZ ANNA

KÉPÜNK CSAK ILLUSZTRÁCIÓ. FOTÓ: ORBÁN ZITA

azon a délutánon. Zozó tudata teljesen ép, bár olyan testbe van zárva, amit csak nehezen tud irányítani. Emiatt kerekesszékre kényszerült, és nem tud beszélni, de mindent ért és mindenre válaszol, csak nem szokványos módon. (Bliss-jeleket használ, amelyeket valaha az Egyesült Államokban találtak ki.) Zozó előtt táblák vannak, azokon betűk és szavak, ő pedig bal kezének kisujjával bökö rá azokra, így rak össze mondatokat. Nagyon élvezte velem a beszélgetést, ilyesfajta élményben még nem volt részünk. Végül, de nem utolsó sorban kipróbálhattuk a kerekesszékes pályát, ez mindenkinek nagyon tetszett. De persze tudjuk, hogy ez csak nekünk élvezetes. Azoknak, akik egy ilyen székben élnek az életüket, minden mást jelent: a kis bukkanó az úton vagy épp az emelkedő. Először megtanultunk a kerekesszékekkel előre és hátra menni, valamint lassítani. A frissen tanultakat pedig a pályán kanyarogva kamatoztattuk.

Meg vagyok győződve róla, hogy az Ability Parkban mindenki jól érezte magát, és mindenkire egyaránt nagy hatással volt. Bármikor visszamennék. HUBER ANNAMÁRIA

„FEL A SZEMÜVEGEKKEL!”

FOTÓ: KOLLÁR ALEXANDRA

Nehéz szavakat találni egy olyan dologra, amely megérinti az ember lelkét. Az önkéntesség pedig valóban egy ilyen dolog. Már a múlt félévben is voltak megmozdulásai iskolánk önkénteseinek, amiről itt-ott lehetett hallani, de csak az tudta a „nagy titkokat”, aki közreműködött a programokban. De talán nem is jó elnevezés a „program” az ilyen eseményekre, mert a diákoknak egészen más szerepük van ebben az esetben, mint valami iskolai megmozduláson. Hogy most szerénységüket feladva a nyilvánosság elé állnak a segítők, annak köszönhető, hogy Fadilné tanárnő most egy pályázat keretében folytatja eddigi partizánakcióit. A pályázat három fő részből áll: a Tappancs állatmenhelyen már több szombatot eltöltöttek önkéntes munkával diákjaink, később pedig játszóházakat, kézműves foglalkozásokat rendeznek majd halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek számára. A pályázati programsorozat mostani – középső – állomása a szociális otthonban való segédkezés.

Fadilné tanárnő szívét-lelkét beleadva szervezett egy szabadtéri pikniket azoknak az idős embereknek, akik az otthon falai közt – néhányan kerekesszékebe kényszerülve – élnek a mindennapjaikat. De a tavaszi eső elmosta a szabadtéri programot, ezért a központi ebédlő lett az ismerkedési délután helyszíne.

– Ezek az emberek vártak minket, nem csalódhatnak csak azért, mert nem kedvezett az időjárás a terveinknek – mondta a tanárnő.

Valóban nagyon vártak minket. Egy csapat ismeretlen érkezett meg abba az ebédlőterembe, mégis ismerősként fogadtak minket. Mindegyik bentlakónak csillogott a szeme, ahogy megláttak bennünket. Az asztalokat megterítettük, mindegyikre került szendvics és sütemény. Először kissé félve, de leültünk az idős néni és bácsik mellé, és elkezdtünk velük beszélgetni. Úgy éreztem, ez egy különleges pillanata volt a délutánnak.

Annál az asztalnál, amelyiknél én is ültem, két idős hölgy osztozott a hozott csemegéken. Juliska néni és Éva néni boldogan majsolták a pogácsákat, miközben szakadatlanul meséltek. Az életükről, egykori munkájukról, a családjukról és a kedvenc elfoglaltságaikról. Számomra megdöbbentő volt, amikor Éva néni elmesélte,

milyen sokat kötött és horgolt egykor. Megkérdeztem tőle, hogy most miért nem tölti ilyesmivel a szabadidejét, mire maga elé nézett, majd felemelte azt a kezét, ami eddig az ölében pihent. Éva néninek hiányzik az első ujjperce a hüvelyujjáról. Nagyon dobant a szívem.

Az otthonban azonban nem csak idősek élnek. Az intézményben laknak olyan emberek is, akiket ideláncol az állapotuk. Ilyen ember például Lacika, aki a délután egyik meghatározó személyévé vált. El sem hinné róla az ember első pillantásra, hogy a fizikai bezárttság nem szabhat gátat a lélek szabadságának. Erről csak az tud mesélni, aki már beszélgetett Lacikával. Nyitott és tájékozott, tele van iróniával és vídamsággal. A szobatársa egyben az élettársa is, Erika. „Mind a ketten különlegesek. Amikor beszélget velük az ember, úgy érezheti, hogy beleszeretett a személyiségükbe” – jellemezte őket Fadilné tanárnő.

Mellettük meg kell említeni Katikát is, aki Lacikához hasonlóan kerekesszékes, és egy különleges színfoltja a közösségnek. Kicsiny nyugdíjából internetet köttetett be magához, amit úgy használ, mint egy ablakot a világra. Irodalommal, történelemmel és kultúrával foglalkozik a világhálón keresztül. A tudásával lenyűgöz mindenkit. Katika ezen a délutánon is nyitott, bőbeszédű és magával ragadó volt.

A tanárnő két játékot is mutatott a délután résztvevőinek, ami még jobban oldotta a hangulatot. A játék után odajött hozzám az egyik bácsi, adott két puszit, és azt mondta, hogy üdvözlő a szüleimet. Fel sem tudtam erre gesztusra készülni, és amilyen hirtelen ért, annyira jólesett. Szeretetet kaptam – ismeretlenül és névtelenül.

– Nem tudom szavakkal elmondani, mi történik olyankor, amikor ott vagyunk közöttük. Látszólag beszélgetünk vagy játszunk, de a felszín alatt történik valami – és arra nincs szó – mondta Fadilné tanárnő, amikor kísérteltünk az otthon ajtaján.

Az önkéntes akciók folytatódnak, amelyekhez továbbra is lehet csatlakozni. Fadilné Eizen Erika tanárnő szeretettel várja a lelkes önkénteseket. Mindegyik megmozdulás más, nincs két egyforma, de a tapasztalat mindig ugyanaz: megtelik az ember szíve melegséggel. ●

Virtuális séta a Bükkben

3D-s filmvetítés az iskolában

A három hetet meghaladó projekt iskolánkban a környezettudatosság, környezetvédelem jegyében telt. Ennek a rendezvénysorozatnak a nyitánya a TEKE egyesület konferenciája iskolánkban, valamint egy 3D-s természetfilm-vetítés. Utóbbiról VARGA PÉTER tudósított.

Nemrégiben lehetőség nyílt iskolánk diákjai számára megismerkedni a térhatású filmek varázsával. Prech Mártonnak, az iskola volt diákjának ötvenperces videója megismertette velünk a térbeli filmezés csodáit. A film egy relaxációs DVD-sorozat ötödik tagjaként a Bükki Nemzeti Park legszebb táj- és életképeit mutatta be. A filmezés új lehetőségeiről beszélgettem a vetítés végén Prech Mártonnal.

De hogyan is lesz a vászonra vetített kép térhatású?

– A csecsemők 6-12 hónapos korában alakul ki a fúzió, vagyis amikor a két szemmel látott tárgyak képét valóban egy képpé formálja, és ez a feltétele a térlátás kialakulásának is. Agyunkban áll tehát össze a térhatás azért, mert két szemünkkel kissé eltérő nézőpontból látjuk a világot. Ez a kis eltérés (általában 6-7 cm) elég ahhoz, hogy kb. 300 méteres távolsáig meg tudjuk állapítani a dolgok egymáshoz viszonyított helyét. Aki nem hiszi, próbálja ki bátran: egyik szemét letakarva próbáljon meg közlekedni például a konyhában. Nehezebben fog menni, pedig nap mint nap milyen rutinosan járunk arra. Térhatású fotó, videó készítésnél a lényeg tehát ennyi: két különböző felvétel készül, egymástól 6-7 cm távolságra, majd a visszanezésnél is meg kell oldanunk, hogy a bal kamera képét csak a bal szemünk, a jobbét csak a jobb szemünk lássa. A hagyományos fénykép és televízió esetén egy sík felületet nézünk, és a mélység érzékeltetésére kevés lehetősége adódik az alkotónak.

A kérdés tehát adott volt: hogyan jelenítsük meg a képet térhatásúként? A vetítésen minden résztvevő kapott egy egyedi polárszűrős szemüveget. Ez a technika a fény azon tulajdonságán alapul, hogy elektromágneses hullámként egyszerre több síkban is rezeg.

– Az egyik kedvencünk ez a technika. Amerikában az első Imax moziban is ezt használták, és használják ma is a budapesti Imax moziban és a legtöbb digitális vetítőteremben. A fény azon tulajdonságát használjuk ki, hogy ez az elektromágneses hullám több síkban rezeg. Ha valamilyen módon meg tudjuk ezt változtatni (polarizáció), hogy az egyik videónk képe csak egy kiválasztott síkban rezegjen, a másiké pedig egy másik síkban, akkor ezeket szemünkbe juttatva megvalósulhat a színhelyes, vibráló 3D élmény! Ennek azonban ára van: két projektorra lesz szükség, és az ezek előtt lévő polárszűrő

a kilépő fény kb. felét engedi át. Nagy fényerejű projektorok kellnek tehát és speciális ezüst színű vászon, mely megőrzi a ráső fény polarizációját, a hagyományos fehér sajnos nem alkalmas erre. A vetítéshez legjobb, mint minden moziban, a teljesen elsötétített terem sötét falakkal. A szemüveg passzív, ami anynyit jelent, hogy nem tartalmaz semmi plusz elemet (például elektronika és áramforrás), így viszonylag alacsony áron beszerezhető. Kétféle verziója létezik: az Imaxban és nálunk is alkalmazott lineáris polárszűrős és a többi digitális moziban (például RealD) alkalmazott cirkuláris polárszűrős. Ez utóbbinál nem jelentkezik szellemképesedés, ha a fejünket megdöntjük balra vagy jobbra, de tesztleink szerint egyenes tartás esetén is picit nagyobb a szellemkép, mint a lineáris verziónál, főleg kontrasztos témáknál.

Szerintem minden résztvevő egyetért velem abban, hogy egy fantasztikus élményben lehetett részünk azon a bizonyos péntek délutánon, mindenképpen megérte elmenni a vetítésre. ●

Országos döntőben a röpis lányok!

Az ötödik korcsoportban játszó lányok a megyei diákolimpiai döntők megnyerése után egy izgalmasnak ígérkező, hazai rendezésű országos elődöntőbe jutottak március 24-én. Itt az iskolánk sportolói történelmi sikert értek el, ugyanis megnyerték a mérkőzést. Ám a meccs nagyon szoros volt, amelyen jelen volt a Vasvári Pál Gimnázium budapesti (BSE) utánpótláscsapata, valamint a Baross Gábor közgáz csapata.

Az első mérkőzést a győri lányok csapata ellen fölényes győzelemmel (3:0) nyertük. Így kerültünk a döntőbe, ahol a BSE csapatával csaptunk össze. Az első két játszmát magabiztosan nyertük (29:14 és 25:16), majd elvesztettük a harmadikat, így 2:1-re módosult az eredmény. Mély hullámvölgy következett, ugyanis jó 15 percig úgy tűnt, elveszítjük a kezdeti sikerek után. A negyedik játszma sem volt sikeres, így drámai végjáték következett, ahol az ellenfelünk 23:19-re vezetett. Viszont a mi lányaink nagy küzdőszellemének köszönhetően megnyertük a szettet 26:24-re! Ezzel a győzelemmel bejutottunk az országos döntőbe, amely Dunaújvárosban volt április 15–17. között.

Iskolánk hírnevét növelték a lányok, ugyanis negyedik helyezést értek el nyolc induló csapatból. Ez az eredmény, hogy bejutottak az országos döntőbe, iskolánk számára történelmi sikernek számít, hiszen a városban tizenennyolc éve nem volt sportjátékból döntős csapat.

Gratulálunk, leányok, és köszönjük a felkészítést Varga Petra tanárnőnek!

- KV -

FOTÓ: KOLLÁR A.

A MAI DIÁKOK
A sok mindenben még gyerekként viselkednek, a szociológusok szerint egyre később válnak önállóvá, egyre később jelentkeznek náluk a valódi felelősségérzet, és még sorolhatnánk, közben viszont sokkal gyakrabban „kirándulnak” a felnőttek világába. Ezek a kiruccanások általában felszínesek – és mivel a fiatalokat fizikailag vagy mentálisan károsíthatják, a felnőtteket nyugtalanítják. A mai tizenévesek világdívatoknak hódolnak, és többségük nyugtatókat szed. Ráadásul egyre több a fiatalokú bűnöző. A fiataloknál már mutatkoznak a középkorúak körében gyakori betegségek, mint például a depresszió vagy a gyomorfekély. Lassan eltűnnek a régi értékek, és helyükre valami egészen más kerül. A „szakadék” pedig egyre nagyobb köztük és szüleik korosztálya között. Felmerül a kérdés: ez valóban hatalmas probléma, vagy csak ekkorát fordult volna a világ?

A testem vagyok én?

A nyugatról beszivárgó divathóbortok ellen lehetetlen védekezni. Az utóbbi években „szerecsére” divattá vált az egyéniség, de még mindig az emberen lévő ruhák a mérvadóak. A fejekben lévő gondolatokat továbbra is homály övezi. (Bár, a Facebook és a Twitter korában ez a homály eloszlan látszik, a sokaság hangja mégis elnyomja az egyént.) Azaz az egyéniség divatja csupán a külsőre irányul. Minél szokatlanabb a külsőd, annál jobb, és minél különlegesebb, annál értékesebb. Viszont ez elindított egy olyan megfelelési kényszert, hogy rengetegen fogyókúrába vagy izomépitésbe kezdtek. Hisz a vékonyka vagy hurkás karokon nem áll jól az „egyénség”. Sajnos a fogyókúrahóbort odáig vezetett, hogy 2010-ben két új mentális betegséget irtak le a pszichológusok, amelyeknek mindegyike összefüggésbe hozható az esztelen életvezetéssel. Ezekben az esetekben az anorexia most már nem betegség, hanem tünet.

„Ha nem futok reggel, nem kel fel a nap!”

Az exorexia egy olyan tünetegyüttes, amelyben hangsúlyos szerepet kap a mozgás. A fogyókúrának induló étkezés és testmozgás szélsőséges mértéket ölt a beteg esetében. Az edzések száma és minősége ezeknél a betegeknel magasán túllépi a javasolt mértékeket: végül maga a mozgás válik a betegség tünetévé. Az érintettek edzés hiányában ingerlékenyek és feszültek lesznek. Az étkezésben fellelhetőek az anorexia jegyei is. A beteget hajtja a tökéletes test meg-

Generációnk a változás viharában

Tanáraink és szüleink értetlenül állnak új szokásaink előtt

A KÉP FORRÁSA: INTERNET

szerzésének illúziója, miközben életmódjával arra törekszik, hogy védekezést szerezzen a betegségekkel és a halállal szemben.

Törékeny Toldi Miklós

Az úgynevezett inverz-anorexia a 17–24 éves fiatal férfiak körében kezdett térhódításba. Az érintettek úgy érzik, hogy túl soványak és gyengék. Az izomnövelés önmagában nem betegség, de az már igen, ha valaki szokatlanul izomkoloszszerűen vékonynak látja magát a tükörben. Az inverz-anorexiában szenvedők rettegnek a fogyástól, és minden eszközt felhasználnak izomépitésük érdekében. Ilyen például a túlzott fehérjefogyasztás (ami veselégtelenséget okoz) vagy étel helyett gyógyszerek és étrendkiegészítők fogyasztása.

Felmentés az élet alól!

Nem biztos, hogy elég magyarázat az emlegetett növekvő szakadékra pusztán a divathóbort. Minden évben elismétlik, hogy egyre kevesebb a házasság, egyre több a válás, és többen halnak meg, mint ahányan születnek. A számok nem hazudnak, hiszen a felsoroltakból minden családra legalább egy jut. Ezek rendkívüli hatással vannak a tinédzserekre. A családban megélt tragédiák rendkívüli stresszel járnak. Ennek a stressznek a feloldására sokszor az életmódunk nem ad lehetőséget. Nem tudunk gyászolni, a problémákat nem lehet megbeszélni a családdal, nem vesznek körül igaz barátok. Úgy tűnhet, hogy az iskola is olyan kötelezettségeket rak a tanulóknak nyakába, hogy alattuk összeroppannak a fiatalok. Ezek mellett persze ott vannak a család, a barátok és önmagunk elvárásai is. Továbbá stresszel jár az is, ha az iskolai órák után különutánhoz vagy edzésre kell sietni. Egy mai fiatal élete kétség kívül olyan, mint maga a világ. Rohanó, felületes tudást halmoz fel, és ebben a világban a fiatal csak bolyong, és nem képes tájékozódni. Ugyan keresi a helyét, de nem találja – mert még magát sem ismeri (ki). A mélypontot akkor éri el, ha valami nem a tervei szerint sikerül. Egy rossz bizonyítvány, egy elbukott vizsga vagy a fenyegető szavak

a szülőtől, tanároktól elég neki. Ilyenkor nyúl kábítószerekhez, vagy koplalásba, illetve habzsolásba kezd, a legelszántabbak kárt tesznek magukban. Minden ilyen tevékenység egy zászló alatt egyesül abban a világban, melyben a fiatal úgy érzi, hogy a körülmények rajba: „A testem felett én döntök, és senki más.”

Hogyan közeledhetnénk?

Úgy vélem, a tátongó szakadék csak akkor lesz kisebb, ha megérti egymást a két érintett fél. Nekünk, tinédzsereknek azt kell megértenünk, hogy szüleink egy teljesen más világban nőttek fel. Más értékrendet képviselnek, amely lehet, hogy a mi szemünkben elavultnak tűnik, de csupán féltenek az élet éles karmaitól. Szüleinknek és tanárainknak pedig azt kellene megérteniük, hogy a mi generációnk már rég nem olyan, mint az előtünk lévők. Mindenre sokkal érzékenyebbek vagyunk, és úgy szeretnénk megismerni magunkat, hogy tudjuk: egyelőre ott van egy háló alattunk, ha leesnénk a kötélről. A megértés és az elfogadás azért kulcsfontosságú ebben az ügyben, mert anélkül mi úgy érezzük, csak a puszta föld van alattunk, a felnőttek pedig úgy érzik, hogy ők csak ülnek a porond mellett, és tehetetlenek, ha valaki meginog odafent.

MADARÁSZ ANNA

Siklás, ismerkedés, buli egyben: iskolai sítábor!

Iskolánk idén is megrendezte szokásos sítáborát, és én olyan szerencsésnek mondhatom magam, hogy idén is részt vehettem rajta. A száraz tények helyett megpróbálok olyan élményszerűvé tenni a beszámolót is, mint amennyi élményt ez a tábor nekem jelentett.

Az indulás hajnali hatkor volt a Tesco elől, szóval már ötkor talpon voltam úgy, hogy éjfélkor feküdtem le. Semmi értelmes nem jutott eszembe, csak annyi: én alvajáró vagyok... alvajáró... járó... - úgy is néztem ki. A busz nagy és kényelmes volt, így rögtön felkészültem a fülhallgatómmal és a békás kispárnámmal a hosszú szunyóra, de előtte persze böszön integettem az ablakból a szüleimnek. Az odaút kényelmesen, alvásban és olvasásban gazdagon telt. Egyedül ültem, ami nem is volt nagy baj, nem lettem volna valami nagy társaság, olyan fáradt voltam. Ha éppen nem aludtam, akkor az ablakból bámultam ki, s gyönyörködtem a táj szépségében. Nem tudom miért, de imádom buszozni, vagy éppen utazni. Talán ennek az az oka, hogy szeretek csak úgy kibámulni a fejből úgy, hogy gyönyörű tájak vonulnak el a szemem előtt.

Tizenkét óra utazás után végre megérkezünk, ám a szálloda környékén egy deka hó nem volt. Mondom, sebjaj, majd csúszunk a sárban a fehér nadrágomban, ám megnyugtattak minket, hogy a hegyen a napsütés ellenére is félméteres hó van. Ezután felszenvettem a bőröndjeimet és a cuccaimat a lépcsők és dombok akadály-

A SOK-SOK HÓFEHÉR,
HÓVAL BEBORÍTOTT,
MAGAS HEGY ŪSZIK.
A TINTAKÉK ÉGEN
A FEHÉR FELHŐK
KERESZTTÜZÉBEN.
HIHETETLEN,
ELKÉPZELHETETLEN
LÁTVÁNY!

FOTÓ: VARGA PETRA

pályáján a sizzállóhoz, amely nem volt éppen új, de a célnak megfelelt. Nem szándékoztam ott tölteni az egész napom. Mivel egyedül jöttem, mondhatni, barátaim nélkül, így számítottam rá, hogy számomra idegenekhez fogok kerülni, ez így is lett. Három tizenegyedikes lány volt a szobatársam. Bemutatkoztunk egymásnak, mikor újabb lépcsők után végre fent volt a poggyásom. Ekkor már lestrapált voltam és fáradt (a nyolc óra alvás ellenére, igen). Már első látásra szimpatikusak voltak, tudtam, megértjük egymást. Két német cserediák volt bent, akik meglepően jól tudtak magyarul, holott fél éve tartózkodnak csak itt, plusz egy szőke hajjú, bájos arcú lány. Kedvesek voltak, és már első pillantásukból leszűrtem, hogy én leszek a játék babájuk a korom miatt (az is lettem, mindennap megcsinálták a hajamat), na meg azt is észrevettem, hogy a szoba nagyon kicsi. Kétszer két négyzetméter volt, és négyen voltunk bent. Megállapodtunk, hogy nem fogunk bent túlsok időt tölteni, csak aludni járunk be – amit be is tartottunk. A többi szoba sem volt nagyobb, így még aznap este a fiúk (nagyok és először ismeretlenek) vittek a folyosóra pár matracot, és azon ülve folyosópartiztunk minden este. Dumáltunk és társasoztunk, na meg a hozott nasimat – amit nem szeretek – pusztították el lelkesen.

A sielést sem hagyom persze ki a beszámolómból. Nagyon szép időnk volt. Lebarapultam, a nap szinte égetett, pulcsiban siklottam a havon, ami nagyon jó minőségű volt, ha lehet ilyet mondani. A német lányokkal sieltem legtöbbit, így a kapcsolatom még szorosabb lett. Imádom őket! Persze a sielést a jó idő és társaság mellett fantasztikussá teheti a közben hallgatott remek zene is. Annak, aki nem sielt még a Whataya want from me-re (Adam Lambert), muszáj kipróbálnia, mert élmény! Igen, amúgy állítottam össze egy sielős playlistet, de ez a szám, és Gagától a Dance in the dark valami szuper volt hozzá. Különleges és lendületes.

Több pálya van a hegyen. Van egy alap, amelyen ülős felvonóval tudunk felmenni, ez egy kék pálya. A kék pályáról fel tudunk menni szintén ülős felvonóval a piros pályára, vagy a zöldre tárcsás felvonóval. Tulajdonképpen ez a pálya

a központ. Ez a hegy tetején van. Az alja végén a kis étterem mellett egy négyes felvonó van, amely jó magasra visz fel minket, az út felfelé körülbelül kilenc perc. Itt rengeteg pálya van a zöldtől a feketéig, s nemcsak egy-egy pálya jut a pályaszintekre, hanem minimum kettő. Itt a sielés mellett már maga a látvány külön élvezet – én a nagy bambulásban egyszer el is buktam –, mert a sok-sok hófehér, hóval beborított, magas hegy ūszik a tintakék égen a fehér felhők keresztműzében. Hihetetlen, elképzelhetetlen látvány!

Az utolsó éjjel a nagyobbak rendeztek egy jó kis bulit, amelyet én és még az ottani kisebbek csak végignéztünk. Gondolhatjátok, hogy ezek után milyen volt a másnap reggel... Érdekes, az biztos. A szállodában amúgy a kaját sem osztogatták bőven, és a mosdókkal is napi szinten volt gond, de sebjaj. A fiúk legalább szerelhettek. Az utolsó reggelen felkelés után csomagoltunk, és mehettünk még vagy három órát siklani vagy a városba. Én a várost választottam, ahol megvettem az Alkonyatot németül, vettem néhány ajándékot az otthoniaknak, ittam mekis kávét és ettem ott joghurtot, amely nagyon finom volt. Az egész nap legjobb pillanata volt! Kettőkor innen egyedül mentem vissza a szállásra busszal, nem tévedtem el, és jó buszra szálltam! A többiek, akikkel mentem, elhúzták a csikot, vagy maradtak még.

A busz négykor gurult be. Bedobtuk a cucukat, és én felkészültem, most felspannolva az útra. Nem voltam álmos. A busz amúgy most sokkal kisebb volt, mint odafelé, így útítársat kaptam: mellém ült egy tanár a volt iskolámból (Herman Ottó Általános Iskola). De ő aludt, amit nem is nagyon bántam. Hazafelé rövidebb volt az út – ahogy szokott lenni –, s most nem is aludtam annyit, inkább olvastam.

Zárásként el kell, hogy mondjam, hogy nem is volt baj, hogy nem a két osztálytársam mellé kerültem, mert így sokkal nyitottabb voltam, s legalább tudtam ismerkedni! Az iskolai sítábor nagyon jó buli, kikapcsolódás, a hely – legalábbis a természet – gyönyörű, így ajánlom mindenkinek, és köszönöm a többiek nevében is a szervezést a testnevelőknek.

KOZMA VIVIEN

Klasszikusok helyett kortársak

Mi az a friss hazai áru, amit most olvashatsz?

Nos, az igazság az, hogy rengeteg könyvet találunk, amin alig száradt meg a tinta, és máris nagy a sikerük. Íróink csak úgy ontják magukból a regényeket. Aminek persze mi, türelmetlen olvasók nagyon is örülünk. Találhatunk a művek között elgondolkodtató darabokat és könnyebben emészthető, olvasmányos sztorikat is. Mindenki talál valami kedvére valót, nyugodtan csemegézhet az újdonságok között! – a válogatást volt diákunk, JÁRFÁS VIVIEN könnyíti meg

➔ FEJŐS ÉVA regényei főként a nőknek szólnak, ami talán nem meglepő. Olvasmányosak, és szépen sorban követik egymást, hasonlóak mind megjelenésben, mind történeteikben. A legújabbak a Cuba Libre, a Dalma, és ezeknek a folytatása lesz a júniusban megjelenő Hello, London. A szerző emellett a szépirói tevékenység mellett 2001 óta a Nők Lapja újságírója is. A Cuba Librében egy érdekes, fiatal lány, Havasi Dalma története bontakozik ki. Am mellette feltűnik az író egyik régebbi hőse, Endrődi Kata is (az Eper reggelire műben olvashattuk a nevét). Kata irigykedve nézi testvérét, Pétert (sebész, a Hotel Baliban is szerepel), akinek élete fantasztikusan alakul Dórával. Így hát úgy dönt, hogy útra kel Dalmával egy olyan másik világba, ahol minden étellel teli, mindenki mosolyog és táncol. Am egyszer haza kell térni, és itthon ugyanaz várja majd, amit maga mögött hagyott. Vagy lehet, hogy az utazástól egészen más lesz minden?..

A Dalma március 28-án jelent meg, és én még sajnos nem olvastam. Fejős Éva azonban ezt mondta könyvének megjelenése kapcsán: „Miután megírtam a Cuba Librét, a regény egyik hősnőjétől, Havasi Dalmától nem tudtam elszakadni. Kíváncsi voltam, milyen lehetett a gyerekkora – ezért megírtam. Alighogy befejeztem a Cuba Librét, azonnal belevetettem magam ebbe a történetbe, és éjszakákon át ki sem szálltam belőle, addig, míg Dalma gyerekkora ki nem bontakozott a monitoron. Ajánlom ezt a könyvet minden felnőttnek, aki még emlékszik rá, milyen volt gyerekkor lenni (azoknak is, akik már kezdik elfelejteni), illetve minden tininek, aki még az út elején jár...”

➔ VASS VIRÁG 2001-ben indította el az Elle magazin magyar változatát, amelynek ma kreatív tanácsadója. Legújabb regénye a Sokszor csókol, India! címet viseli. Főhőse, Török Szonja, a tévés újságíró négy kudarcba fulladt szerelem és egy majdnem házasság után – úgy tűnik – megtalálta a boldogságot a klímakutató, Hargitai Zoltán oldalán. De Szonja egy dokumentumfilm forgatására Indiába utazik, ahol találkozik az ottani tévé arcával, Nonitával. India teljesen más. Az európai emberek számára felfoghatatlan körülmények mellett ott lakozik

a luxus is, a nő alárendeltség és a nagy családok is. És ez a titokzatos világ veszélybe sodorja a lány szerelmét egy új szerelmet ígérve, és főhősünk Nonita barátságát is majdnem elveszti. Az elkészült dokumentumfilm fordulópontot jelent Szonja karrierjében, és csak rajta áll, hogy mely lehetőségekkel él. Döntenie kell, mit jelent neki a megszeretett régi, és mennyit kockáztat az ismeretlen újért...

➔ ESTERHÁZY PÉTER, Kossuth-díjas és a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével kitüntetett író legutóbbi műve, az Esti már a jobb olvasóknak ajánlható. Ezt olvasva olyasféle érzésünk van, hogy a szerző Kosztolányi Dezső Esti Kornél-novelláit írta tovább. A könyv a legutóbbi könyvhéten jelent meg. Az író maga így vélekedett könyvről: „Esti Kornél olyan, amilyenné tesszük. Kevésbé valaki, akit követhetünk, inkább olyan, mint egy tükör. Ha jól néz rá az ember, rögtön meglát magából valamit”. Ha csak Esti Kornél novelláit olvastuk, akkor is felfedezhetjük az igazságot abban, amit Esterházy mond Kosztolányi főhőséről. De újabb tükörképdarabokért már Esterházy regényéért (?) kell nyúlunk.

➔ GARACZI LÁSZLÓ folytatja a tőle megszokott jellegzetesen ironikus-nosztalgikus hangú lemur-sorozatát. Az Arc és hátraarc a harmadik lemur-vallomás, ahol az elbeszélő felnőtté válásának lehetünk tanúi. Ez az élmény keserves és egyben üdítő is számára, az emlékezés pedig nagyon érzékeny és borzasztóan pontos. Akik

A király Oscar-díjas beszéde

Az idei Oscar-átadón Tom Hopper A király beszéde című filmjét választották meg az év legjobbjának. A mezőny többi darabja közül a történetet őszinte, emberközeli érzelmei emelik ki.

A főhős, VI. György király hiába irányít egy egész gyarmati birodalmat, mégis esendő hős, gátlásokkal küzd, és segítségére szorul. Saját „démonain” túl egy háború nehezedik a vállára, amelynek súlyát saját akaratán kívül kellett magára vennie: apja meghalt, bátyját, VIII. Edwardot pedig szeszélyességének köszönhetően váltotta le az akkori kormány.

A király, azaz Bertie alkalmatlan királynak tartja magát. Egy kiskori féltelmének köszönhetően dadog, képtelen gátlások nélkül beszélni, beszédeket adni a nagyközönség előtt pedig számára pedig igazi kihívás. „Fogyatékosága” miatt feleségével, Elizabeth-tel a királyi család árnyékában él, nincs beleszólásuk a közügyekbe. A „struccpolitika” Bertie és a bátyja közötti kapcsolatára is jellemző: látja, hogy Edward alkalmatlan a trónra (elvált nőt akar feleségül venni, ami ellenkezik az udvar szabályaival; háború idején nem támogatja népét), de nem mer szembeállni vele, hiszen a nagyobb testvér sosem veszi komolyan öccsét, gorombán bánik vele.

A film kezdetén Elizabeth próbál segítséget találni férje számára. Számítalan reménytelen

A KÉP FORRÁSA: INTERNET

ismerik és szeretik Garaczi hangját, nem csatlódnak ebben a kötetben sem.

➔ SPIRÓ GYÖRGY Esterházy Péterhez hasonlóan szintén birtokosa a Kossuth-díjnak, valamint a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztí keresztjének. Tavaszi tárlat című műve a Kádárkört tárja szemünk elé. Főhőse a kisszerű, naiv antihős kategóriába sorolható (így kicsit rokona Urinak, a Fogság okori főszereplőjének), családjának ábrázolásmódja szintén hasonló. Tragikus és nagyon igaz mű, megrendítően pontos kép arról a világról, melyet mi már nem ismerhetünk, de ennek a kornak az ismerete nélkül soha nem fogjuk megérteni szüleink világát sem.

próbálkozás után egy logopédushoz megy el, Lionel Logue-hoz, aki híres szakmai hozzáértéséről és szokatlan, de eredményes kezeléseiről. VI. György féltelmét és magát a királyt is a kezelése során ismerjük meg. A kezdeti szótlanlanságtól és morgásoktól eljutunk a tetőpontra, a rádiós beszédig, amelyet nemcsak az Egyesült Királyság polgárai, hanem Kanada, Ausztrália és Új-Zéland lakosai is hallhattak 1939-ben. Hopper tökéletesen adagolja a nézőknek a feszültséget az eseményekkel szintén tökéletes összhangban. A film kezdetén még csak mosolyogtunk a különös kezeléseken (például azon, hogy királyunknak káromkodnia kellett), aztán ahogy egyre közeledett a nagy beszéd időpontja, Bertie-vel együtt kezdünk szorongani, és legszívesebben eltekertük volna ezt a jelenetet, hiszen a jelenet megszerkesztésének (gyakori premier plánok) és Colin Firth játéka-nak köszönhetően a mozizó tökéletesen tudott azonosulni Bertie-vel.

Nem véletlenül használtam sokszor a „tökéletes” szót, ugyanis erre a filmre ez a legjobb jelző. Nincs itt felrobbanó tank és lövészárkokban fekvő katona, hiába a háború idején játszódik a történet. Hopper képes egy szimpatikus és hozzáink közeli karakterrel és a történetépítés elemeinek egyenletes elrendezésével megrendezni 2011 legjobb filmjét.

- schzs -

Húsz év az életért

A XI. Diákbiológus és -környezet- védő Napok eseményei

Iskolánkban kétévenként rendezzük meg a biológusnapokat. A több mint húsz évre visszatekintő hagyományú kétnapos rendezvény mindig megmozgatja az egész iskolát. – KOZMA VIVIEN izgalmas beszámolója után az idei rendezvény néhány előadójával készített érdekes interjúkat közöljük a 11–15. oldalakon.

Április tizenötödike és tizenhatodika két olyan nap volt a bárdosos diákok életében, melynek élményei sokáig megmaradnak emlékezetünkben. Szinte felsorolni is nehéz lenne azt a sok programot, melyet az iskola, illetve elsősorban Dr. Sopowné Balogh Elvira tanár, a rendezvény főszervezője kínált. Minden programról lehetetlen lenne beszámolni, csak néhányat emelek ki azok közül, amelyekben végül nekem is részem lehetett.

Pénteken alkalmam volt beülni a nyitó előadásra. Az agykontroll csodálatos erejét azóta is próbálgatom, egyelőre nem sok sikerrel... Bejutottam még „a Vancouver környéki esőerdők” című előadásra, amelyet Kiss Genovéva tanárnő tartott. Pozitívum volt, hogy nem a száraz tényeket közölte internetről, lexikonokból, hanem saját, személyes tapasztalatait és fényképeit osztotta meg velünk, így első kézből tudhattunk meg érdekességeket. A folyosókon gyönyörködtem a csodálatos kiállításokban, az India rejtett mosolya című már napokkal a rendezvény előtt lenyűgözött. Betértem néhány terembe is, ahol izgalmas programok ígértek: tetszett a testfestés, a madárkiállítás, és

A KÜLÖN NEM JELÖLT FOTÓKAT NAGY TAMÁS KÉSZÍTETTE

kellemes volt elfogyasztani egy pohár teát az alsósori teaházban, illetve reformételeket naszolgatni, miközben versenyző diáktársaimért izgultam. Interaktív fizika- és kémiaórák hírére is hallottam, de azokra sajnos csak ötödik-hatodik osztályosok mehettek. Újdonság volt, hogy az iskola sportpályáján lovagolni is lehetett.

Este ismerkedési est volt az ebédlőben. A kötetlen beszélgetés aláfestő zenéjét jelenlegi és volt diákjaink adták: három együttes lépett fel nagy sikerrel a huszonegy óráig tartó rendezvényen.

Szombaton a pénteki kilencórás, kényelmes érzés helyett nyolcra kellett iskolába érünk, többek között azért, mert aznap ránk is volt osztva a reformkonyha, amelyre már napokkal előtte készültünk, hogy a zsúritagok és a diákok jóllakhassanak belőle. A menünkben többek között található volt reformfasírt, kaszinótojás bazsalikommal és bio majonézzel, csokis muffin, kocsonyasaláta.

Az étkeztetés után beültem Dr. Almási Kálmán (a Szent Borbála Kórház patológusa) előadására – „Egy millió lépés az emberi testben mikroszkóppal” –, amely főként a patológus szó miatt vonzott. Ez az előadás interaktívabb volt a szokásos előadásoknál, a közönséget jobban bevonta a doktor úr az előadásba. Rengeteg saját képet mutatott az egészséges és az egészségtelen bőréről, illetve különféle bőrbetegségekről. Beszélt a mellrákról, az újsebészeti módszerekről, és felhívta a figyelmünket az éves szűrésre, amelyet célszerű betartani!

Úgy gondolom, hogy ebben az évben is minden olajozottan zajlott, mindent megtettek a szervezőink a jó hangulatért és azért, hogy interaktív módon fejleszthessük tudásunkat diákok személyes tapasztalataiból, illetve illetékesektől.

„Jobb megelőzni, mint kezelni!”

A doktornő sokkolta a cigiseket

A két nap alatt rengeteg érdekes előadást volt alkalmunk meghallgatni. Ezen lehetőségek közé tartozott hajdani bárdosos diáktársunk, Dr. Salamon

Ágnes rendkívül érdekes és hasznos előadása a dohányzás káros hatásairól. Megtudhattuk, hogy Európa-szerte mi dohányzunk a legtöbben, és hogy évente 3 millió ember hal meg, ebből a nikotintöltet okozta keringési zavarokban 30 ezren, melyből 2300 fő passzív dohányos!

A doktornő megdöbbentő, felkavaró, már-már undort keltő képekkel szemléltette a cigarettázás okozta betegségeket, és bizonyította, hogy a dohányzás minden ráktípussal összefüggésben van. Felhívta a figyelmünket arra, hogy a dohányzás alkoholfogyasztással együtt a legveszélyesebb (súlyosabb szájüregben található rákféléket okozhat), valamint azt is megtudhattuk, hogy Magyarország a „legmenőbb” az alkoholfogyasztásban is, az évenkénti egy főre jutó tiszta szesz 13,6 liter!

Az előadáson részt vevő egyik tanuló, Barkaszi Gabriella így foglalta össze gondolatait: „Az előadás megdöbbentő tényeket és pontos adatokat sorakoztatott fel – olykor sokkoló és elgondolkodtató képek kíséretében. Az előadóteremben egész idő alatt síri csend honolt, és az előadás végén a hallgatóság egyetértett abban, hogy hasznosak lennének az ilyen jellegű tájékoztatók az iskolákban. Nem árt, ha a diákok tudják, milyen következménnyel járhat a dohányzás első ránézésre ártalmatlannak tűnő szenvedélye.”

Érdekességgéppen a doktornő kitért a szakmájához tartozó fogápolásra is, megtudhattuk, hogy a lakosság hét-nyolc százaléka nem mosott még fogat életében! Az előadás tanulsága amellett, hogy aki véletlenül dohányozna, az minél előbb hagyja abba, éppen az volt, hogy rendkívül fontos a rendszeres fog- és szájápolás, Dr. Salamon Ágnes idézve: „Jobb megelőzni, mint kezelni!”

KEREPECZKI ANNA

„Számomra már nincs »húha«!”

Dr. Zacher Gábor, a Péterfy Sándor utcai Kórház toxikológus főorvosa egyetemeken tanít, előadásokat tart, és sűrűn nyilatkozik a médiában.

FOTÓ: DOBROVA ZITA

DOMJÁN LÁSZLÓ
ORVOS-REUMATOLÓGUS
ALFAKÖZELI ÁLLAPOTBA
JUTTATTA ÁMULÓ
HALLGATÓSÁGÁT

Emellett kórházi teendőit is folyamatosan ellátja, hiszen elsősorban orvos. A Diákbiológus és -környezetvédő Napok alkalmából „Mérgező – mérgező, féljek – ne féljek?” címmel előadást tartott iskolánkban, innen sietett tovább egy másik előadást tartani, a napot pedig reggel hatkor kezdte a kórházban. Nem csoda tehát, ha „az ország toxikológusa” szeretné, ha egy nap 28 órából állna. Munkáról, a médiáról, előadásairól kérdeztem.

☛ **Hogyan fordul az ember a mérgek felé, minek hatására kezdett ezzel a szakterülettel foglalkozni?**

– Minden méreg egyfajta rejtély. Ha nagy párhuzamot akarnék vonni, Beethovent említhetném, akiről a halála után több mint másfél évszázaddal derült ki, hogy valójában ólommérgezése volt. Ehhez hasonlóan a betegek is rejtélyt jelentenek. Minden beteg egy újabb kihívás. ☛ **Mivel tizenéveseknek tartott előadást, kézenfekvőnek tűnt, hogy az alkoholról vagy a kábítószerkről beszéljen, mégsem ezt választotta, hanem a mérgező állatokról beszélt. Miért?**

– Véleményem szerint a kamaszok más forrásból bőven eleget hallanak az alkoholról és a drogokról, erről beszélni már-már unalmas. Számomra is felüdülés, ha a mérgeknek más típusáról beszélhetek, vagy éppen tudománytörténetről; annyi minden van, amiről egy

DR. ZACHER GÁBOR

Névjegy

1960-ban született Budapesten. 1986-ban elvégezte a Semmelweis Orvostudományi egyetemét.

Foglalkozása: toxikológus főorvos, toxikológiát oktat Budapest és Szeged egyetemén, illetve Pécsen. 2002 óta toxikológiai igazságügyi orvosszakértő is, narkológiát oktat a leendő rendőröknek.

Függőségei: pipázás, mozgásos csokoládé, munka

toxikológus előadást tarthat a diákoknak a kábítószer-ken kívül!

☛ **Ha már a hallgatóságnál tartunk, szembetűnő volt, hogy az előadás alatt minden diák csendben volt, figyelt, és nevettek, ha viccet mesélt. Talán a stílusa járult hozzá a legnagyobb mértékben ahhoz, hogy a médiában is sűrűn nyilatkozik, vagy kommentál egy esetet?**

– Azért tartom jó dolognak, vagy inkább hasznosnak, hogy a médiában szerepelek,

mert az emberek így taníthatók. Egy idő után megjegyeznek („az a kopaszodó, szemüveges pasas”), és a mondandómra is odafigyelnek, ez pedig szerepet játszhat abban, hogy az utóbbi időben csökkent például a gombamérgezők száma. Lehet a médiát jó cél érdekében is használni, és számomra ezzel ki is merült a szereplés – én elsősorban orvos vagyok, és a továbbiakban is szeretnék az maradni.

☛ **Egyetemen oktat, kórházban főorvos, nyilatkozik a médiának, előadásokat tart – hogy tud ennyi feladatot teljesíteni?**

– Sokszor kívánom azt, hogy egy nap hu-

Vajon elválik egymástól az álom és a valóság?

Az idei biológusnapok egyik kiemelkedő előadója Dr. Uher Ferenc volt. A rendezvény második napján fellépő biológusprofesszor a szöveti őssejtekről és a regeneratív orvoslásról beszélt a diákoknak és az érdeklődőknek. Az előadás után Madarász Anna kérdezte a tanár urat.

☛ **Professzor úr! Gratulálok a kimerítő és érdekes előadáshoz! Számított ilyen mértékű érdeklődésre?**

– Bevallom, nem számítottam arra, hogy ilyen sok lesz az érdeklődő. Tartottam már előadást más középiskolákban is – legutóbb a budapesti Árpád Vezér Gimnáziumban –, de ott nem tapasztaltam akkora lelkesedést az immunológia iránt, mint az önkéntes intézményében. Már el is szoktam attól, hogy ilyen nagy közönség előtt beszéljek, mert már csak mesterképzésre járó hallgatókat oktatok – és ők sincsenek túl sokan. Mindazonáltal nagyon örülök, hogy érdeklőd a fiatalság ez a szakterület.

☛ **A rendezvényvel kapcsolatban az jutott eszembe, hogy valaha Ön is volt diákbiológus. Hol kapta meg az első „hu-**

szonnyolc órából álljon. Reggel hatkor kezdek a kórházban, és elég sok felkérést kapok különböző előadásokra. Igazából, ha egy szóval kellene jellemeznem magamat, azt mondanám, „munkaalkoholista” vagyok – azt hiszem, végzetes mértékben.

☛ **A kórházban nyilván nap, mint nap találkozik öngyilkossági kísérletekkel, vagy túladagolásokkal. De biztosan vannak olyan extrém esetek is, amelyekre még ön is azt mondja, hogy azt a mindenit!**

– Huszonöt éve üzemelt a sportot, nekem már nincs „húha”. A legtöbb eset balesetből történik, azt pedig nehéz megérteni, hogyha valaki szándékosan iszik mondjuk sósavat. De az ilyesmi előfordul. Ami számomra is megrázó, az a gyerekhalál. Ezek is balesetek, és legtöbbször a szülő hibája, ha ilyesmi történik. Nem kell messzire menni egy egyszerű példáért: előfordult, hogy a szülő gyöngyvirágot szedett – ami mérgező –, szépen beletette egy pohárba, pár napig gyönyörködtek benne. Amikor már nem volt szép, a szülő kidobta a virágot, a poharat pedig ott felejtette az asztalon, a gyerek megtalálta, ivott belőle, és megvolt a baj.

☛ **A gyöngyvirágról nem is tudtam, hogy mérgező.**

– Látod, most már tudod. Pont ez a célja annak, hogy most beszélgetünk.

ALTMANN VIVIEN

zsacsókot” ettől az érdekes tudománytól?

– Nos, ha már ilyen régre kell visszamennünk, elárulom, hogy még az általános iskolában volt egy zseniális élővilágtanárom. Ő szerettette meg velem a biológiát, és én már akkor tudtam, hogy később is ezzel szeretnék foglalkozni. De a középiskolában már nem volt szerencsém. Pechemre az akkori tanárom jobban szerette a földrajzot, mint a biológiát. Egyszer le is tettem arról, hogy biológusnak tanuljak, ezért elkezdtem műszaki dolgokkal foglalkozni. Nem árulok el vele nagy titkot, ha azt mondom, hogy nem volt nekem való terület...

☛ **Az előadás során sok minden elhangzott. Ön szerint mi az, amit nagyon fontos kiemelni a regeneratív gyógymódokkal kapcsolatban?**

– Nemrég csengett le annak a divatja, hogy a köldökzsinórvért a szülésnél leveszik, és – jó pénzért persze – őssejtbankokban lefagyasztják. Sokan csak azért tették ezt meg, mert elterjedt a pletyka, hogy őssejtterápiával sok rákos megbetegedést vagy benuórást meg lehet gyógyítani. Nos, ez nem egészen igaz. Bár lehet hallani arról, hogy Kínában vagy Japánban csodás gyógyulások tör-

DR. UHER FERENC

Névjegy

1954-ben született, 1979-ben végezte el az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karát okleveles biológusként. 1996-ig dolgozott az egyetem Immunológiai Tanszékén, majd az Országos Hematológiai és Immunológiai Intézet munkatársa lett. 1997-től az MTA doktora (biológiai tudomány).

Kutatási területe a szöveti – elsősorban csontvelői (vérképző és mesenchymális) – őssejtek eredete, fejlődése és funkciója. Kutatócsoportjának célja olyan – a szöveti őssejtek felhasználásán alapuló – kísérleti terápiás eljárások kidolgozása, amelyek alkalmasak lehetnek az autoimmun folyamatok (és/vagy gyulladás) következtében sérült, illetve pusztuló sejtek pótlására, valamint az ellenük folyó immunválasz egyidejű gátlására.

A TOXIKOLÓGUS VALÓSÁGGAL ELKÁBITOTTA HALLGATÓSÁGÁT

téntek, de véleményem szerint azok nem az összejtbeültetésnek köszönhetőek elsősorban. Sajnos nem tudjuk, hogy az ottani kezelések milyen arányban tartalmazzák például a lebénult betegek rehabilitációját elősegítő összejterápiát, fizioterápiát és a többit. Véleményem szerint ezért is fontos kiemelni, hogy nem mindenre ad gyógymódot az összejkezelés.

☛ Köszönöm szépen a beszélgetést!

Ne féljünk a vörös iszaptól!

A kétnapos tudományos napok keretei között számos érdekes és színvonalas szak- és diákelőadást hallgathattak meg az érdeklődők. Az előadások között szó esett többek között a vörösiszap-katasztrófáról. A témában jártas Molnár Józseffel HAJAS CSABA rövid riportot is készített.

☛ Köszönjük, hogy elfogadta iskolánk felkérését, és vállalt egy rövid interjút is. A mérnök úr előadása rendkívül tartalmas és érdekes volt, melyből sok olyan információ is kiderült, amit a média idáig elhallgatott.

– Így van. Mint már az előadásban is említettem, engem nem kötnek politikai kötelezettségek, és egy olyan ismertetést szerettem volna tartani, amely a mai ifjúság körében egy új szemléletet ad.

☛ Előadásában hallhattuk, hogy az alumínium újrahasznosításával foglalkozik. Mindez mit takar?

– Az alumínium újrahasznosítása rendkívül összetett és tág fogalom. Tulajdonképpen háztartási gépek és egyéb gépek, anyagok újrahasznosításával foglalkozunk. Ezek úgynevezett másod nyersanyagok. Minden anyagnak, dolognak egy bizonyos idő után lejár a kifutási ideje. Egy példával szemléltetve: az otthoni háztartási gépek többsége – például egy mosógép – egy meghatározott idő múlva elhasználdik, elromlik. Ezekből az eszközökből – ha szelektíven tudjuk kezelni őket – később az újrahasznosítás során visszanyerhetőek bizonyos anyagok. Ezek az újrahasznosított nyersanyagok ugyanolyan minőségűek lesznek, mint az eredeti tiszta fém, és a felhasználási területük széles skálán mozog.

☛ Ez a széles skála mit jelent pontosan?

– Tulajdonképpen az élet bármely területén felhasználhatóak. Például a visszanyert alumíniumot a repülőgépgyártás folyamatában is használják. A különböző kémiai és egyéb folyamatok után a visszanyert, újra felhasználható timföldet a gyógyászatban is használják. A különböző implantátumok, például csípő-protézisek egyik legfontosabb alapanyaga a timföld. De természetesen még számos példát lehetne felsorolni.

☛ Lenyűgöző. Most térjünk át a már a médiában is sokat emlegetett vörösiszap-katasztrófára. Ön dolgozott a helyreállítási, illetve valamilyen későbbi munkálatok során?

– Nem. A katasztrófáról is egy kollégámtól értesültem kicsivel előbb, mint ahogyan az a rádióban elhangzott. Felhívtak telefonon, hogy

GEIGER TANÁR ÚR
A RENDEZVÉNYRE
KIÁLLÍTOTTA
„A HÓNAP MŰTÁRGYÁT”,
AMELYET A DIÁKOK
LEGJOBB MUNKÁIBÓL
VÁLASZT KI

A MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERE SZÜNETHEN
TANULÓINKKAL IS ELBESZÉLTETETT

A KICSIK
LEGNÉPSZERŰBB
PROGRAMJA
A LOVAGLÁS VOLT

megkérdezzék, mi is pontosan a vörös iszap. Egyébként rendkívül megdöbbentett a hír, hogy ekkora baleset következett be az országban.

☛ **Ön szerint mi volt a katasztrófa oka, illetve mi idézte elő az „iszapáradást”?**

– Ezt nem az én dolgom eldönteni, ezt a hatóságoknak kell kivizsgálnia. Mindenesetre a legnagyobb bajt a lúgos víz okozta. Az alumíniumgyártás során a lúgos vizet visszaszivattyúzzák, és újrahasznosítják. Manapság már ez nem így működik, nem szívják vissza, és ez a nagy mennyiségű lúgos víz okozta tulajdonképpen a legtöbb bajt. Mindennek valószínűleg gazdasági okai lehetnek, mivel ez a folyamat túl drága, a lúg viszont olcsó, és ezért másképp oldják meg a problémákat. De természetesen ez csak feltételezés.

☛ **Mennyi időnek kell eltelnie, hogy a bekövetkezett katasztrófa után minden helyreálljon?**

– Véleményem szerint két év múlva teljes mértékben megszűnik a hatása, illetve minden következménye. Szerencsére a térség földje a nagy esőzéseknek köszönhetően szinte telített volt. Ez azt jelenti, hogy a lúgos hatású föld csupán 1-2 cm-ig tudott a földbe beivódni.

☛ **Előadásában említette, hogy maga a vörös iszap nem káros anyag.**

– Így van. Szerintem a jövőben az egyik legfontosabb nyersanyaggá válhat, mivel a periódusos rendszer valamennyi eleme megtalálható benne.

☛ **Van már a világon valahol egy erre szakosodott üzem, amely ezzel a kérdéssel foglalkozik?**

– Jelenleg nincsen. Illetve manapság csak egy adott anyag előállítására koncentrálnak, és abból minél többet akarnak előállítani.

☛ **Köszönöm a beszélgetést és a velünk megosztott tudást.**

India rejtélyes fotósa

Beszélgetés Szamódy Zsolttal

A diákbíológus-napok alatt lehetőségem nyílt arra, hogy beszélgessek Szamódy Zsolt fotóművésszel, akinek a képeit mi is megtekinthettük az első emeleti folyosón. Szamódy Zsolt 1978-ban végzett a Testnevelési Főiskolán vívóedzőként. Először válogatott vívó volt, majd edző lett, mostani életét pedig teljes mértékben a fotózás tölti ki. A fotózás számára egyszerre hivatás és kedvtelés, 1990-től alkalmazott fotózásból él, katalógusokat, reklámokat is készít. A beszélgetés során izgalmas témák kerültek szóba, mint például az, hogy mi készítette a művészt arra, hogy a fotózással kezdjen el foglalkozni, mennyire érdekli még ma is a vívás, és hogy egyáltalán hogyan lett vívóedzőből fotóművész.

☛ **Mi készítette Önt arra, hogy feladja eddigi pályáját a vívással kapcsolatban, és a fotózás töltse ki mindennapjait?**

– Igazából mindig is a kattogtatással szerettem volna foglalkozni, egészen a gimnázium óta, de ezt 1991-ig senkinek sem említettem, úgymond titokban tartottam. Az érettségi vizsgáim után lettem a válogatott tagja, és már a

A FINN NAGYKÖVETSÉG JÓVOLTÁBÓL KIÁLLÍTOTT LÉGIHÍD FOTÓKIÁLLÍTÁST SZAMÓDY ZSOLT NYITOTTA MEG

☛ www.blg.sulinet.hu

Testnevelési Főiskolán is fotózással foglalkoztam, és kiállításokon vettem részt. Döntő tényező volt a pályaválasztásomban a Művelődési előadó felkérése, valamint hogy 1990-

ben elnyertem a Komárom Megyei Tanács művészeti ösztöndíját. Kezdetben a munka mellett fotóztam, de már 1986-ban megjelent egy kiállításom a Népházban. Fontos tényező még, hogy az edzői pályafutásomat nem megévei szinten képzeltem el, szerettem volna az élvonalban tevékenykedni, de erre a rendszerváltás időszaka nem nyújtott lehetőséget.

☛ **Sikeresen indult a fotós pályafutása?**

– A reklámfotózás jó megélhetésnek bizonyult, de valójában a komáromi erőd motivált. Érdekes, hogy egy héttel azután, hogy kivonultak az oroszok, már fényképezhettem az erődöt. Eredetileg csupán öt képet kértek tőlem, de több mint ezer kép született. Rövidesen kiállításra is sor került, majd sikerült ennek kapcsán támogatást is szerezniem. Foglalkoztatott a tatabányai, később

bezárt és működő erőművek fotózása, melynek köszönhetően 1995-ben egy újabb díjat tudhatam magaménak. Ez egy újabb fontos állomása volt pályafutásomnak.

2002-ben a Magyar Fotóművészek Szövetségének elnökévé választottak, amire nem készültem, csak tettem a dolgom. Először bizonytalan voltam, mert nehéznek tűnt a feladat. Azóta tavaly harmadjára is megválasztottak elnöknek, még mindig jelentős fölénnyel. Az elnökséggel együtt jár az is, hogy saját érdekeimet, illetve megnyilvánulásaimat a fotó-

zásban kicsit háttérbe kell szorítanom. Most a célom az, hogy a magyar fotósokat és fotókat is megmutassam a világnak, Európának. Még kevés nemzetközi kapcsolata van Magyarországnak – érdekes, de egyben szomorú tény az is, hogy jelenleg Szlovákia és Csehország is jóval fejlettebbek ezen a téren. A magyar fotók bemutatáson, kiállításokon való népszerűsítése nem tűnik egyszerű feladatnak, hiszen az anyagok is gátolják a munkát.

☛ Melyek az Ön számára a legkedvesebb témák, mit szeret a legjobban fotózni?

– A kifejezett kategóriákat nem igazán kedvelem. Inkább a valóság érdekel, a pillanat. Számomra a legfontosabb, hogy egy képen belül egy egész történetet el tudjak mesélni.

☛ Mit tervez a jövővel kapcsolatban?

– Jövőbeli terveim közé tartozik, hogy a komáromi erődőről olyan képeket mutassak meg, ami azt mutatja, hogy húsz év alatt mi történt az erődből. Május 6-án lesz látható a Népházban egy újabb kiállításom a kínai képeimből. A legújabb előttem álló feladat pedig az, hogy a Magyarországról Finnországba elvitt üvegfüző mestereket felkeressem új életkörülményeik között, és lefotózzam őket. Ez utóbbiban már segít egy sikeres pályázat is.

☛ Köszönöm a beszélgetést, tanulóársaim nevében pedig a nálunk szervezett kiállítást.

SKRINYÁR ALEXANDRA

„Én ilyenkor szoktam fiatalodni!”

A biológusnap a diáktársak egy részének arról szól, hogy mikor mehetnek már haza, melyik kötelező előadásra kell majd bemenniük, és mit fognak csinálni, miközben unatkoznak. Az előadások végén fellélegezve rohannak ki a tereméből a szabadság felé. Ezek a diákok soha nem ismerkedhetnek meg olyan emberekkel, mint én a mai délután. Reggel még furcsának éreztem, hogy egy olyan személlyel kell majd beszélgetnem, akit soha nem láttam. A riportalanyom TARIÁN ANTAL volt, akivel végül is élmény volt beszélgetni!

– BÁNYAI CSEPERKE beszámolója

☛ 2004-ben elkészítette el Tatabánya köztéri szobrainak regiszterét. Mi ez a regiszter, és mi volt ezzel a célja?

– Nos, ezt az egészet 2002-től kell kezdeni. Akkor még az önkormányzatnál voltam mint területfejlesztő tanácsadó. Azt kaptam feladatnak, hogy írjuk össze a köztéri szobroknak az állapotát, írjunk arról, hogy miként kell karbantartani őket, illetve, hogy milyenek ezek a szobrok. 2004-re készült el Tatabánya összes köztéri szobáról ez az összeírás. Ez a kultúra megőrzése, karbantartása és tisztítása miatt volt fontos, hiszen ez a város sem kivétel, itt is vannak olyanok, akik nem tartják tisztelben azt a kicsiny kultúrát sem, ami ezen a

településen van, és összefirkálják, összetörik, megrongálják ezeket a köztéri szobrokat. Jelen pillanatban is folyik egy ilyen összeírás, igaz, ezt már csak – úgy mond – szórakozásból csinálom. Néhány magamhoz hasonló megszállottal végzem ezt a munkát. Ez a tevékenység abból áll, hogy Magyarország összes köztéri szobráról összegyűjtjük, hogy ki készítette, hol található, mit ábrázol, mikor állították fel, és milyen állapotban van. Ezeket az adatokat képpel ellátva egy honlapra (www.szoborlap.hu) töltjük fel. Már közel tizenháromezer adat van feltöltve, és megtalálható az összes tatabányai köztéri szoborról az anyag.

☛ Lehet, hogy furcsa kérdés lesz, de emlékszik arra, mi volt az első kép, amit készített?

– Hát, az biztos, hogy Egerben voltunk osztálykiránduláson, és szerintem az első fényképet az ott lévő Dobó-szoborról készítettem. Bár elég homályos lett, mert az akkori előhívási technikák nem olyanok voltak, mint a maiak, és ráadásul a nagybátyám hívta elő maszekban.

☛ Mi készítette arra, hogy camera obscurával fotózzon a digitális gépek korában? Miben volt ez más?

– A fotózás technikai sport. Főleg a természetfotózás, ezért hagytam én abba ezt az irányzatot, mert oda nagyon profi gép kell. Végre 1988-ban azonban tudtam venni egy „középosztálybeli” fényképezőt. Ezt a kedves kis gépet azonban egy nap ellopták, így ismét csak a régi kisfilmesem maradt. 2000-ben jött a camera obscura ötlete, amit pár fiatal tatabányai fotóstól „loptam”. Csináltam magamnak cipős dobozból egy lyukkamerát, amit nagy szerencsémre egy évre az előző lopásomra, körülbelül két perc leforgása alatt elloptak az autóból. De azóta megint csináltam szintén cipős dobozból. 2002-ben volt egy kiállításom Tatabányán azokból a képekből, amiket ezekkel készítettem. Hogy mi a különbség? Hát a legalapvetőbb az, hogy hosszabb az exponálás ideje, hiszen a kis lyuk fényereje gyenge. Hengerkamerával ez az idő akár több perc is lehet. Számomra ez a hosszú exponálási idő adja meg a képek hangulatát. Én ezzel a fotózással úgy vagyok, hogy mindig van nálam egy gép, akkor is, ha nem használom, de megnyugtat, hogy ott bújik a táskámban. Aztán még akkor is fotózom, ha nem is szabadna, például munkában, de amikor ott vagyok, és olyan gyönyörű a táj, akkor azt nem lehet kihagyni.

☛ Milyen érzés ismét zsúritagnak lenni a diákbiológus napon?

– Élvezetes. Jó visszajárni. Régen az volt a tervem, hogy a szakma mellett tanárként fogok majd dolgozni, de az élet máshogy hozta, és ezért is szeretem az ilyen tevékenységeket, mert kapcsolatban vagyok a fiatalokkal. Ilyenkor az a fő feladata az embernek, hogy pozitívan támogassák, és segítsék a jövő nemzedéket és munkájukat. Én ilyenkor szoktam fiatalodni!

☛ Milyenek találja az előadásokat?

– Jók, sőt egyre jobbak! Nagy a fejlődés. Ez többnyire annak is köszönhető, hogy a prezentáláshoz használt eszközök precízebbek, egységesebbek lettek. Több területen lehet alkalmazni

a technikai újításokat, amik emelik az előadás fényét, és a kutatómunkát könnyebbé teszik. A felkészítő tanárok is végre rájöttek arra, hogy nem muszáj támogatni azt az irányvonalat, hogy valami világmegváltó témát dolgozzanak ki a fiatalok. Jó az, hogy mostanában a közeli környezetet vizsgálják, azt választják témául. Olyan, mint a Rubik-kocka, nem világmegváltó, de gondolkodásra sarkall. Azt látom még, hogy a diákok verbális képessége fejlődik. Tökéletes már csak akkor lenne, ha az előadók testbeszéde is fejlődne. Ha felvennék néha a szemkontaktust a hallgatósággal, a zsúritagokkal.

☛ Esetleg van valami tanácsa, amivel még jobbá tehetjük a biológusnapot?

– Hát ez az esemény alpból egy változó közegre épül, hiszen kettő, négyévente pláne kicserélődik a diákság. Folyamatos a megújulás. Leginkább a szinten tartás a cél. Újításként be lehetne esetleg vezetni a tematikusságot, de csak az esemény főbb vonulatára. A diákelőadásokat viszont úgy kell hagyni, ahogy van. Nagyon jó az úgy, ahogy van, hiszen így sokkal változatosabb és izgalmasabb az esemény. ●

A XI. Diákbiológus és -környezetvédő Napok eredményei:

Az I. (környezetvédelmi) szekcióban elért eredmények: első helyezést ért el Czinke László a sárospataki Református Kollégium és Gimnáziumból, felkészítő tanára Halász László. Második helyezést ért el Éliás Máté a tatabányai Eötvös József Gimnáziumból, felkészítő tanára: Jankyné Jurecska Mária. Harmadik helyezést ért el Narancsik Milán a dunajvárosi Rudas Közgazdasági Szakközépiskolából, felkészítő tanára: Nyerkyéné Alabert Zsuzsanna. A zsűri négyféle különdíjat adományozott: a Bárdos László Gimnázium különdíját kapta Bazsó Viktória a miskolci Földes Ferenc Gimnáziumból, felkészítő tanára: Nyéki Attila; a zsűri különdíját kapta Kovács Judit az esztergomi Dobó Katalin Gimnáziumból, felkészítő tanára: Lampert Zoltán. A zsűri előadói különdíját kapta Kardos Dorottya a székesfehérvári Teleki Blanka Gimnáziumból, felkészítő tanára: Kiss Ildikó. A zsűri külön jutalmazta a legfiatalabb versenyzőket, a díjat Rövíd Gergő és Gyűrű Patrik nyerte a sárvári Tinódi-gimnáziumból, felkészítő tanáruk: Vigh Viktor.

A II. (biológiai) szekcióban elért eredmények: első helyezést ért el Molnár Evelyn és Dobai Anna a székelyudvarhelyi Tamási Áron Gimnáziumból, felkészítő tanáruk: Kelemen Éva. Második helyezést ért el Hoschek Nóra (13. c), harmadik helyezést Varga Balázs (12. a) a Bárdosból, felkészítő tanáruk: Dr. Sopowné Balogh Elvira. A város legeredményesebbje díjat nyerte Jankács Annamária (11. b) és Wiszt Attila (11. a), felkészítő tanáruk: Medve Andrásné Papp Valéria és Dr. Sopowné Balogh Elvira. A zsűri különdíját kapta Papp Tibor a zalaegerszegi Zrínyi Miklós Gimnáziumból, felkészítő tanára: Tölgyesné Kovács Katalin. A zsűri előadói különdíját kapta Török Ferenc a budapesti Balassi Bálint Gimnáziumból, felkészítő tanára: Molnár Ágnes.

Még egyszer gratulálunk a versenyzőknek, és köszönetet mondunk pedagógusainknak.

Viszontlátásra a Bárdosban!

A sok-sok emlék
vissza-visszavár...

Elbúcsúztunk végzőseinktől

Idén is beköszöntött a tavasz, és mint ilyenkor mindig, újra eljött az ideje annak, hogy elbúcsúzzunk iskolánk végzős diákjaitól. Idén ez a nap április harmadikára esett, és a szombat délelőtti kellemes időjárásnak is köszönhető, hogy méltó módon búcsúzhattunk a ballagóktól. – SKRINYÁR ALEXANDRA írása

Száztizennyolc végzős diákat búcsúztattunk iskolánk legjobb ünnepén, a ballagáson. Az itt töltött évek utolsó közös pillanatai ezek: az évfolyam tanulói már nem fognak többé egy iskolai rendezvényen sem együtt szerepelni, legfeljebb az osztályok lesznek még együtt az érettségi szóbeli vizsgák elején és végén. Ezeknek az utolsó közös pillanatoknak az emlékeztetéssel törekedtek idén is a ballagás szervezői.

A szokásos problémák természetesen az idén is megnehezítették kissé az ünnepség lebonyolítását. A csütörtöki főpróbán kiderültek már azok a hibalehetőségek, amelyek a hangosítással, bevonulással, a műsor szervezésével voltak kapcsolatosak, ezek jó részét már kiküszöböltük a ballagás napjára. Szombat reggel héttől oldották meg a legváratlanabb gondokat a folyosókat, termeket, aulát díszítő diákok, aztán már csak az ünnepséget kísérő szokásos kellemetlenségek voltak hátra, például idén is harcolniuk kellett a sorfalban állóknak amiatt, hogy a megszabott időben adják át a szülők a virágokat a hozzátartozóknak. Mindezek ellenére, azt hiszem, sikerült idén is a lehető legjobbat nyújtani.

A ballagás ünnepélyességét emelte, hogy megjelent városunk alpolgármestere, Bereznai Csaba, valamint Sándor János igazgató úr, aki több mint húsz évig állt iskolánk élén, és még jól ismerte a ballagó évfolyam diákjait.

Az idei ballagás a hagyományok őrzése mellett meglepetésekkel is szolgált. A bevonuló osztályokat ünnepélyes trombitaszó köszöntötte: két alsóbb évfolyamon tanuló diák (Kiss Ágnes és Hajagos István) a régi diákbúcsúztó, a Gaudeamus igitur játszották a végzősöknek. Az iskolai énekar is számos dallal köszöntötte őket. Tudjuk, hogy iskolánk énekkara minden alkalommal a legjobbat nyújtja, és ez alól a ballagás sem volt kivétel. Az énekkar tagjainak felkészültsége természetesen most is Vécseyné Kiss Ibolya tanárnőnek volt köszönhető, aki – miután volt osztályával együtt vonult – vezényelte a kórust. Az énekkar sikeres fellépésében nagy szerepe volt egykori tanulóknak, Taksz Lillának is, aki zongorán kísért.

Persze nem csak az énekkarnak köszönhetjük a megható műsort. Pleier Tamás igazgató úr köszöntő szavai után hallhattunk szavalatot – Katona Xénia, a 11. b osztály tanulója a hagyományörzés szándékával szavalt a Váci Mihály Mi mindig búcsúzzunk című versét –, Vörösmarti Daniella pedig a tizenegyedik évfolyam nevében mondott búcsúztató beszédet.

A ballagás talán legfontosabb pillanatai (legalábbis a ballagók és szülők számára) a különböző díjak, jutalmak átadása volt, valamint, hogy köszönetet mondhattunk a gimnáziumunkat segítő szülőknek. A kiemelkedő teljesítményt nyújtó végzősök névsorát hallgatva ilyenkor

nemcsak személy szerint azok érezhetnek büszkeséget, akik az oklevelet, jutalomkönyvet kapják, hanem minden bárdosos számára jó érzés egy olyan közösséghez tartozni, amely ilyen értékekkel büszkélkedhet. A sok díjazott ballagó példamutató lehet az alsóbb évfolyamosok számára. Iskolánkhoz méltó módon idén is számos végzős diák kaphatott valamilyen elismerést. A paletta igen sokszínűnek bizonyult, és ez a gimnáziumunkban folyó munka dicsérete is.

Iskolánk dolgozói ugyan igyekeznek mindent megtenni azért, hogy a bárdosos diákok megfelelő körülmények között tanulhassanak, fejlődhessenek, az iskola erőfeszítései mégis néha kevésnek bizonyulnak. Ilyenkor jó érzés, hogy mindig vannak olyan szülők, akik hajlandók áldozatot vállalni azért, hogy a gyerekek még jobban gazdagodhassanak tudással és élményekkel az itt töltött évek alatt. A ballagási ünnepségen a legnagyobb segítséget nyújtó szülőknek is köszönetet mondtunk.

A búcsúzó évfolyam tagjai számára gyökeresen új élet kezdődik most. Már nem kell többé attól tartaniuk, hogy melyik tanár milyen röpdolgozattal lepi meg őket, viszont hátra van még számukra egy nagy megmérettetés, amitől talán mindnyájan a legjobban tartanak: az érettségi.

A ballagás utolsó mondataiban is elhangzott, hogy ehhez kívánunk sok szerencsét, és az iskolaújság soraiból is, reméljük, biztatást kapnak, hogy ériék el a maguk elé kitűzött célokat és vágyaikat. Reméljük, jó szívvel fognak emlékezni az itt eltöltött éveikre, valamint büszkék lesznek arra, hogy évekig a Bárdos László Gimnázium tanulói lehettek.

NAGY TAMÁS FELVÉTELE